

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " 13.—
za četrť leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrť leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—
V upravi prejemam mesečno K 1.70

SLOVENEČ

Inserati:

Enostolpna petivrstna (72 mm):
na enkrat po 15 v
na dvakrat " 13 "
na trikrat " 10 "
na večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:

enostolpna petivrstna (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 8 strani.

Katoliška cerkev v varstvo izseljencev.

Revežu je stala in stoji katoliška cerkev vedno na strani, ga podpira, mu pomaga. Ko so se pričenjali naši ljudje izseljevati v tujino, kdo je mislil, kdo je skrbel za nje? Morebiti svetna inteligenca? Kaj še! Katoliški duhovnik je tisti, ki je prvi učil, zbiral in skrbel za ubogega Slovenca v Ameriki, za ubogega izseljenca na Westfalskem. Prva mati katoliškim izseljencem je bila cerkev, ki je izvedla izseljeniško varstvo že v časih, ko prosvitljena družba na izseljenca niti mislila ni, razven da jih je po svojih agentih bodisi na ladjah, bodisi v tujini izkoriščala, kar je mogla. Največja zla glede na izseljenca je že pred desetletji odpravila družba sv. Rafaela v varstvo izseljencev. O tem je pred leti »Slovenec« obširno pisal in nočemo tega ponavljati. Rim je z vso silo in močjo pospeševal delo v varstvo katoliških izseljencev in vzpodbujal in osrčeval katoličane v lepem, vzvišenem delu za varstvo katoliških izseljencev. Dne 15. avgusta 1912 pa je izdal sveti oče papež Pij X. Motuproprio, ki se izključno bavi z varstvom katoliških izseljencev. Motuproprio izjavi:

»Cerkev skrbi materinsko za vse katoličane, predvsem pa ljubi in skrbi za tiste delavce, ki zapuste svojo domačo grudo in odpotujejo v tujino, da si izboljšajo svoj položaj. V tujini so pa izpostavljeni večkrat najvišjim nevarnostim. Delo našega velikega prednika in naše lastno delo dokazuje, da je Apostolska Stolica vedno pospeševala tista društva, ki so se ustanovila, da skrbijo za izseljenca in vedno opozarja škofove na to, naj važnemu vprašanju izseljencev posvečujejo svojo višjepastirsko skrb.

Vedno naraščajoči promet, vedno lažje popotovanje in drugi razlogi povzročajo, da število izseljencev vsak dan narašča. Dolžni smo zato, da storimo vse, kar je potrebno, da postanejo vsi naši otroci deležni naše pomoči. Zalostni smo zaradi različnih nevarnosti, ki jim je glede na vero in pravost toliko ljudi izpostavljenih tam, kjer ne poznajo dežele, ne jezika. Nimajo svojih duhovnikov in si za izveličanje svoje duše ne morejo pomagati sami in

jim tudi ne morejo pomagati škofove in družbe, ki so ustanovljene za izseljenca. Kar se je dozdej storilo, da se odpravijo navedene napake, ni to, kar se je pričakovalo, ker prevelikega hvalevrednega dela tisti, ki sodelujejo, ne morejo zmagati, ker presega njih moči in ker se tudi večkrat ne deluje složno in enotno.

Ker smatramo, da zahteva naš čas, da se trajno skrbi za veliko število izseljencev, smo, ko smo se posvetovali s kardinali konzistorialne kongregacije, s svojo apostolsko oblastjo in iz lastnega nagiba ukazali, da se ustanovi v navedeni kongregaciji poseben oddelk, ki bo moral skrbeti za duhovno pastirstvo izseljencev. Preskrbeti bo moral vse potrebno, da se izboljša dušno pastirstvo izseljencev, ki pripadajo latinskemu obredu, medtem ko se prepušče kongregaciji propagande, oziroma izseljencem vzhodnega obreda nekršene njih pravice, za katere naj propaganda primerno skrbi.

Novi urad bo moral skrbeti za izseljeniške duhovnike s sodelovanjem škofov in s podporo v blagor izseljencev ustanovljenih društev, katerih blagonsko delo naj po stvarnem položaju tudi vodi, naj dalje z božjo pomočjo uredi po razmerah posameznih držav socialne zadeve izseljencev in naj proti morebitnim izrodkom in zlu v tem oziru ukrene, kar se bo zdelo potrebno. Trdno upamo, da bodo vsi verni katoličani to sveto delo, ki je ustanovljeno v blagor njih bratov, podpirali z molitvijo in z miloščino z vsemi svojimi močmi v zavesti, da poplača najvišji škof in pastir naših duš dela ljubezni z največjim plačilom v nebesih.

Dano v Rimu pri sv. Petru, 15. avgusta 1912, v 10. letu našega papeževanja.

Pij X., papež.

Rim je govoril. Vsak zaveden slovenski katoličan zdaj vidi, da je dolžan dejansko podpirati obrambno delo v varstvo naših slovenskih katoliških izseljencev!

Primorske vesti.

p **Pojudena »Edinost«.** Iz Trsta nam iz narodnih krogov pišejo sledeče: V Trstu niso niti vsi pristaši političnega društva »Edinost« zadovoljni s pisavo tega lista. Čedaljebolj zapuša ta list svoje tradicije in kaže vedno bolj libe-

ralno barvo. Mnogim pa tudi to ni všeč, da se je dr. Rybář na Bledu tako eksponiral za polomljeno kranjsko liberalno stranko, zlasti pa ne, da je v češki »Samostatnosti« S. L. S. radi njegovega patriotizma osumničil, potem pa podal izjavo, s katero je le še bolj potrdil sum, da se je res tako izrazil, kakor je češki list poročal. Kar se tiče Vašega članka »Zakaj Slovenci v Trstu napredujejo«, je zavoljo svoje odkritosti in bridkih resnic, ki jih vsebuje, vzbudil splošno zanimanje in mnogo odobranja celo pri takih, o katerih bi človek tega ne bil pričakoval. Zato je »Edinost« prišla tudi tako v ogenj in začela objavljati šumo člankov, o katerih pa vsak razsoden človek sodi, da ne morejo ovreči »Slovenčevih« trditve, ampak se sukajo okoli drugih reči. Če pa se vprašamo, kdo te članke piše, bo slovenska javnost pač presenečena, če izve, da teh člankov ne piše Slovec, ne Hrvat, pa tudi ne Slovan, ampak **jude** iz Poljskega, po imenu dr. Josip Jedlowsky, odvetniški koncipient pri dr. Wilfanu, šifra »Iwsky«. Ta mož piše tudi v zagrebški »Obzoru«, v katerem je že večkrat prav strupeno napadal S. L. S. Tega velikega rodoljuba si moramo pač natančneje ogledati. Torej g. Jedlowsky, poljski jude iz Krakova, je prišel iz Dalmacije, kjer je bil njegov oče uradnik, v Trst. Najprej je delal v uredniških zakonih laških framašonskih listov. Potem se je naučil slovenščine (zelo slabo, kakor se razvidi iz njegovih člankov. — Op. ur.) in je šel za pisarja k dr. Rybářu. Ta pa ga je kmalu odslovil. Zakaj, to je zelo zanimivo vprašanje, na katero nam pa častiti gospod »Iwsky« najbrže ne bo hotel odgovoriti. Mož je začel nato pisati za »Edinost«, ki ga je uporabljala za to, ker je nekoliko poznal razmere v laškem taboru, v katerem je preje bil. Dobival je 3 solde za vrsto. Pri »Edinosti« je začel pisati zoper S. L. S. in iz njegovega peresa izhajajo po veliki večini vsi fanatični, sicer pa zelo vodeni napadi nanjo. Šel je nato delat izpite in v Prago doktoriral, in sicer s pomočjo tržaške »Posojilnice«. Javna tajnost je, da bi se ga radi iznebili, a ne morejo, ker marsikaj ve. Mladi Slovenci, zlasti delavci in dijaki, se pa hudujejo, da vzdržujejo tujega juda, dočim se ravno za mlado slovensko inteligenco nič ne stori. — Slavnega Iwskega pa vprašamo: 1. Zakaj je moral od dr. Rybářa stran? 2. Zakaj je moral pred dvema leti izstopiti

iz odbora Slavjanske čitalnice? 3. Zakaj so ga delavci ekspedirali iz delavske organizacije? 4. Zakaj ni bil izvoljen za odbornika »Strossmayerja«, ker je mislil postati tajnik? Toliko dozdej, če treba, kmalu še veliko več o slavnih činih bivšega sotrudnika »Code« in »Piccola«. — Tako tržaški rodoljub. Mi smo sicer odločno zoper to, da bi se vlekli v debato uredniki, v tem slučaju pa stoji stvar tako, da piše o slovenskih razmerah in se vtika vanje jude, ki je vrhtega služil preje pri laški žurnalistiki, zdaj pa niti ni pravi urednik, ampak le sotrudnik. Kje so tisti časi, ko je bila »Edinost« še krvavo antisemitična? »Edinost« pač dan na dan bolj zapuša svoj prvotni program, zato ni čuda, da je v tržaškem slovenskem taboru sama nezadovoljnost in se vse cepi.

p **Grof Calice umrl.** Danes ob štirih zjutraj je umrl v St. Petru pri Gorici grof Calice, bivši avstro-ogrski poslanik v Carigradu. Bil je star 82 let. Pogreb bo v soboto.

p **Obsodbe.** V Gorici so bili obsojeni: Karel Markovič, 20letni cigan iz Moščinca, zaradi goljufije na tri tedne zapore, kmet Maras iz St. Ferjana na šest tednov zapore, ker je hotel nekega soseda za dve kroni ogoljufati. Kristjančič Marija iz St. Mavra na šest tednov zapore zaradi vagabundstva in 19letna dekla Ivana Girometta zaradi enakega delikta na dva tedna.

p **Hčer nekega ruskega generala** so zaprli na Brionih, kjer je fotografirala trdnjave.

p **Pet regnikolov** je izgnala policija iz Pulja in sploh vseh dežela avstrijskih.

p **Poizkušnje z dreadnoughtom.** 2 dreadnoughtom »Viribus Unitis« se je v torek zjutraj ob 8. uri pričela 30urna preizkušnja vožnja. Pri tej plovbi bo plul ta velikan skozi 30 ur neprenehoma z različno hitrostjo.

p **Družinska afera.** Kakor je prva preiskava dognala, so pri štabnem podčastniku Buanu, o katerem se je poročalo, da je hotel svojo ženo iz ljubosumnosti umoriti, ne gre za poizkušeno umor, ampak le za hud pretep. Njegova žena je, kakor se čuje, velika lahkoživka. Preiskava se nadaljuje.

p **Zločin?** Na Reki so našli mrtvega v svoji sobi v ulici del Volto 4 starega oderuha Franca Cerngarja. Ker so na vratu zasledili neke praskotine, preiskujejo zadevo, ne gre li za umor. Pokojni je veliko ponoči okoli hodil in vabil k sebi sumljive elemente.

LISTEK.

St. kitlski guverner.

Angleški spisal Conan Doyle.
(Dalje.)

»Postal je hujši, kakor so mogli vzdržati njegovi lastni tovariši. Tako se jim je zastudil, da ga niso hoteli imeti več na ladji. Tako so ga izpostavili na Malih Manglih, južno od sipine Mysteriose; tam ga je našel neki portobellski trgovec. Ta ga je pripeljal sem. Govorilo se je o tem, da bi ga odpeljali na Jamajko pred sodišče, pa naš dobri mali guverner, baron Evan, ni hotel ničesar vedeti o tem. V mojih rokah je,« je rekel, »in sklicujem se na pravico, da mu dan to čutiti! Če hočete ostati jutri do desete ure dopoldne, boste lahko videli, kako bo bingljala ta vražja pečenka.«

»Rad bi, pa ne bo šlo,« je menil kapitan. »Hudo sem se že zakasnil. Danes zvečer bi moral se s plimo odpeliti.«

»Tega pa ne morete,« je rekel agent s povdarkom. »Guverner se odpelje z vami nazaj.«

»Guverner!«

»Da, Vlada ga je pozvala, naj se

nemudoma povrne. Brzoadrnica, ki je prinesla poročilo, je odpeljala naprej v Virginijo. Zato je čakal gospod baron na vas, ko sem mu povedal, da pridete pred deževno dobo tod mimo.«

»Prav, prav!« je rekel kapitan nekoliko poparjen. »Navaden mornar sem in ne vem veliko o guvernerjih in baronih in njihovih navadah. Niti se ne morem spomniti, da bi bil kedaj govoril s kom iz te družbe. Ali če je v službi kralja Jurija in če želi na »Morski zvezdi« mesta za v London, bom storil zanj, kar bo mogoče. Lahko ima mojo kajuto in dobrodošel mi bode. Kar se tiče kuhinje, imamo šestkrat na teden nasoljeno meso, krompir in ribe, pa saj lahko pripelje s seboj svojega kuharja, če je naša hrana presurova za njegov okus.«

»Le ne skrbite glede tega, kapitan,« je pripomnil agent. »Baron je sedaj ravno bolehen, pravkar je okreval od mrlice in najbrž se vso pot ne bode ganil iz svoje kajute. Doktor Larousse pravi, da bi bil podlezel, da ga ni navdal srečni lov z novim življenjem. Je pa zelo pameten človek in ne smete mu vzeti za zlo, če se izraža v časih nekoliko na svoj poseben način.«

»Lahko reče, kar hoče, in stori, kar se mu zljubi, da se mi le ne bo vmešaval v komando nad mojo ladjo,« je re-

kel kapitan. »On je guverner st. kitlski, jaz sem pa na »Morski zvezdi« guverner. In če mu je mogoče, moram odpeliti s prihodnjo plimo, kajti prav tako sem jaz odgovoren lastniku svoje ladje, kakor je on kralju Juriju.«

»Težko, da bi se mogel pripraviti še nocoj za odhod, ker ima urediti še celo vrsto stvari.«

»Tedad, torej jutri zjutraj!«

»Mi je prav! Še nocoj pošljem njegovo prtljago na brod. Če se mi ga posreči pregovoriti, da zapusti St. Kitts, še predno bo videl viseti Somozoba, bo sledil jutri zjutraj on sam. Njegove lastne instrukcije ga pozivljajo kar najhitreje nazaj; zato ni izključeno, da pride takoj. Spremljal ga bode najbrž doktor Larousse.«

Agent je zopet odpeljal na suho. Kapitan je pripravil s svojim prvim častnikom vse potrebno za sprejem in v čast visokorodnega sopotnika. Največjo kajuto so opremili in po možnosti okrasili; nakupili so nekaj zabojev vina in sadja, da bi bilo v navadni hrani na kupčijski ladji nekoliko spremembe. Na večer je prišla na ladjo guvernerjeva prtljaga, veliki, nepremočljivi, z železom obiti kovčegi, potem finije torbe z ofielnimi znaki in končno nenavadno zaprti zaboji, ki so morali pač skrivati v svoji notranjosti me-

če in drugo orožje. Nazadnje je prišel še sel s pisanjem, na čegar velikem rdečem pečatu je bil vtisnjen grb; v pismu se je priporočal guverner baron Evan kapitanu Scarrowu in je izrazil svoje nade, da pride jutri zjutraj na ladjo, kakor hitro mu dovolijo njegove dolžnosti in njegova bolehnost.

(Dalje.)

„Lira“.

Srednješolska pesmarica. — Sestavil H. Družovič. — Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani, 1911 in 1912. (Dalje.)

Oblika je zelo prikupljiva, velikost primerna, tisk razločen, cena primerna.

Ker pa je pesmarica namenjena šoli in želimo, da se v šoli tudi uporablja, si moramo dovoliti nekaj podrobnih opazk, ker smo mnenja, — da bodi šolska knjiga, kar mogoče popolna. Sledeče nedostatke si najboljše učitelj po svoji razsodnosti sam popravi v svojem izvodu in ev. učencem diktira. Knjiga na tem malo ali nič ne trpi.

Stran 10., bi bilo umestno omeniti pri moškem zboru še bariton.

Str. 11. Pri taktovih načinih je dobro in potrebno omeniti 1/2 takt.

Novice s Hrvaškega.

h Razpust dveh dalmatinskih občin? »Obzor« javlja, da bo vlada menda v kratkem razpustila splitski in dubrovniški občinski odbor.

h Gospodinske tečaje je odredil za Hrvaško kraljevi komisar pl. Cuvaj.

h Hčerka grofa Teodora Pejačevića, bivšega bana, komtesa Gabriela, se je zaročila z grofom Leopoldom Gyulayem.

h Odredbe glede srednješolcev. Hrvaška vlada je izdala naredbo, glasom katere se bodo smeli sprejemati na srednje šole le oni dijaki, ki se bodo s policijskim izpričevalom izkazali, da stanujejo pri strankah, ki imajo oblastveno dovoljenje prehranjevati dijakke.

h Tifus se je pojavil med vojaško posadko v Mostaru. 40 jih je obolelo, 12 umrlo.

h Sin odsekal pijanemu očetu glavo. V Bosanski Kostajnici se je pijani težak Pavel Sekulić doma prepirlal z ženo in jo začel tepsti. Nato pograbi njegov 19letni sin sekuro in odseka očetu glavo.

h Apaško bando so zasledili v Zagrebu. Napadli so že več ljudi in jih skušali oropati. Zaprlji so dva: Lovro Riharda in Stepana Mihelca, druge zasledujejo.

h Senzacionalni samoumori. V Čepinu pri Osijeku se je župnik Hajdinjak zastrupil. »Male Novine« javljajo, da je bil na živcih bolan in se bal, da ne bi znorel.

h Nesrečna ljubezen. 21letni pomočnik Josip Eberhard v Vinkovcih na Hrvaškem je bil zelo žalosten, ker ga je njegova ljubimka, kuharica, zapustila. Šel je nadjno z nožem in jo težko ranil, nato pobegnil in ubil sebe.

h Veliko denarja za izseljenca. Pri hrvaškem izseljencu Josipu Druženoviću iz Hrastelnice, ki se je bil s »Titanicom« potopil, a so njegovo truplo našli, so dobili tudi 2500 K denarja, katerega so poslali zdaj njegovi ženi. Domneva se pa, da so drugi tovariši dali njemu kot najstarejšemu ob katastrofi svoj denar spraviti, a se to zdaj seveda ne da dognati.

h Ustreliti se je skušal upravitelj grada Jankomira pri Zagrebu, Franc Schröder. Vzrok je neznan.

h 15letna deklica se obesila. V Pavljanah na Hrvaškem se je obesila 15letna Roza Brkić. Zakaj, ni znano.

h Zelo zgodaj. V selu Bogdanovci na Hrvaškem je 15letna Kata Udovčić zbežala z doma k mladiču Iliji Kneževiću, da z njim skupaj živi. Odnesele je s seboj tudi obleko in zlatnino.

h Pod mlinsko kolo je padla 12letna hčerka vdove Kate Kalanji iz Novega Vinodola, ko je šla v bližnji mlin nekaj naročiti. Morali so kolo razbiti, da so truplo izvlekli vun.

h »Tata, brini se za me!« Te dni je neznanka položila na prag hiše, kjer stanuje delavec Andrej Dekort, malo dete, ki je nosilo na obleki napis: »Tata, brini se za me!« Dekort je odnesel otroka na magistrat, kjer so našli ženo, katere bo dete hranila. Zasledili so kmalu mater, 17letno seljakinjo Kato Gombešek iz Vrabča. Dekort jo je bil zapeljal.

Str. 12. Pri prestavljalnih znamenjih si bo moral učitelj izpopolniti in 2. Za 2 bi predlagal »preklicaj« mesto »razveznik«, po nemškem »Auflöser«. Klicaj (!) imamo že; Hrvati mu pravijo »povratilica«, mi tega žal ne moremo posnemati.

Pri znamenjih pod štev. 7 kaže izpopolniti in 3; dalje I, II.

Sem bi nasvetoval pritegniti tudi fermato, ki je za pavzo sploh izpuščena.

Str. 13—15 bi bilo bolje postaviti za str. 16 in 17. V skalah ne bi škodilo zaznamovati poltonov ef in he. Tabelo c), na str. 15 treba pritegniti na str. 69.

Str. 16. Med tujimi izrazi manjka »largo« in »decrese«. Izrazi bi dobro služili v abecednem redu.

Str. 17 prvi odstavek manjka D. Fine.

Str. 37. Vaja št. 10 naj se dostavi na str. 27 kot št. 12a. Istotako št. 13 na str. 43 kot št. 18a na str. 23 k c-duru.

Str. 53 št. 10 je slab vzgled za Esdur.

Str. 61 št. 4 ter 62 št. 5 sta dobri vaji za petje težkih intervalov. Primerno mesto bi jima bilo na str. 69 kot vzorec za oktave in none, ki ga sicer ni v pesmarici.

Pesem št. 4 je naš »Popotnik«, zato ne vem, če je umestna.

Št. 6. Razdeljeni takt le deloma opravičen. Mašek je rabil le tričetrtinski, kolikor mi znano. Pri roki imam

h Po stopnicah je padel in se ubil delavec Josip Bučan v Zagrebu. Zapušča 6 otrok.

Izpred ljubljanskega porotnega sodišča.

Sleparije pri socialno demokratskem konzumnem društvu v Idriji. Pri socialno demokratskem konzumnem društvu v Idriji je bil za blagajničarja nastavljen 46 let stari Janez Podobnik, vpokojeni rudar. On je v rudniku ponesrečil, zato so ga vpokojili. Seve, da je imel iz početka le malo plače, a je kmalu narasla na 1200 K, torej so bili njegovi dohodki taki, da bi se bil lahko s svojo obitelji pošteno preživljal in mu ni bilo treba po tujem, njemu zupanem denarju seči. Bratovska skladnica c. kr. rudnika v Idriji je leta 1906 od konzuma naročati slanino, katero je razdelila ali pa razprodavala med svoje člane. Promet tega blaga je znašal letno 10 do 14.000 K. Poslovanje se je pa vršilo tako, da je konzumno društvo po naročilu bratovske skladnice prejemale naročeno slanino, kupnino in vožne stroške je pa ta mesečno ali pa tudi dvakrat na mesec po svojem odborniku rudarju Jožefu Kogoju odračunjevala blagajničarju Janezu Podobniku, ki je bil za sprejem denarja pooblaščen. Naloga tega je bila sprejeti denar vknjižiti, denar pa shraniti v blagajni konzumnega društva. Da bi bil obdolženec vedno tako ravnal, ne bilo bi mu treba sedeti na zatožni klopi pred porotniki, a njega je zapeljal denar in začel je slepariti od meseca oktobra 1906, kar je dognano po lastnem priznanju, po knjigah in po Kogojevih zapisnikih. Dognalo se je tudi, da je od teh prejemkov, kolikor se mu je zljubilo, zase pridržal in je le to vsoto knjižil, katero je v resnici položil v blagajno. Te nepoštenne manipulacije je nadaljeval do srede leta 1912, kajti šele tedaj so prišli ravnatelj in odborniki konzumnega društva na sled njegovim sleparijam. Odboru se je že davno čudno zdelo, da je letni dobiček z ozirom na veliki društveni promet prenizek, vendar niso mogli dognati, kje tiči vzrok tega očividnega primanjkljaja. Obdolženec, ki je poznal svoje ljudi, se je čutil varnega in to je bilo povod, da je zamogel toliko časa slepariti in konzumnemu društvu, kar tudi sam priznava, pomeveriti 16.673 K. Sicer pravi, da na pamet ne ve, koliko da je na ta način pomeveril, ker ni imel za to nikakih beležkov, da se pa strinja s tem, kar so na podlagi sestavljenih računov dognali društveni ravnatelj Janez Štravs in odbornik Jože Kogoj. Skušal se še s tem oprati, da je mogoče, da bi se bil pri seštevanju vseh prejemkov, torej ne samo za slanino, zmotil, a ta trditev je bila s protidokazi ovržena. Kot vzrok za svoje kaznivo dejanje je navedel pomanjkanje, češ, da ni mogel s svojim zaslužkom pri sedanjih draginjah s svojo družino drugače izhajati, nego da je segel po tujem denarju. Da ta trditev ni resnična, izhaja iz tega, da ima le še za enega otroka, ki še nič ne zasluži, skrbeti. Res je pa, da je Podobnik s celo svojo družino jako potratno živel. Priče pravijo, da se je rodbina z obdolžencem vred imenitno gostila, pečenke, rib in drugih dobrih reči kakor tudi opojnih pijač ni

primanjkovalo. Napravljaj je izlete z izvoščkom in plačeval tudi za tuje ljudi. Umevno je, da so njega kočjaži najraje vozili, ker se je bilo njim nadejati dobre jedi in pijače ter lepe napitnine. Umevno je, da je bilo za tako potratno življenje treba denarja, katerega si je mogel obdolženec le na sleparijski način pridobiti. Če je Franc Podobnik za poznejše čase kakšno večjo vsoto pomeverjenega denarja skril, se ni dalo dognati. Obdolženec pri svojih malverzacijah ni bogve kako zvito postopal in ne bi bilo težko pod boljšim nadzorstvom priti na sled in tako obvarovati konzumno društvo take občutljive škode.

Pri razpravi, ki se je vršila pred ljubljansko poroto včeraj popoldne, je kot priča zaslišani idrijski župan in ravnatelj socialno demokratskega društva Štravs izpovedal, da so Podobnika splošno smatrali za poštenega. Ker pa bilanca ni kazala istega uspeha, kot so pričakovali, so pričeli pregledovati račune in zasledili okoli 17.000 K primanjkljaja. Konzum je dobil za pomeverjeni denar nazaj od Podobnika le 801 K 51 vin. potem javne dražbe in 930 K od njegove kavcije.

Priča Josip Kogej, blagajnik bratovske skladnice v Idriji, je izpovedal, da so primerjali knjige bratovske skladnice s knjigami konzuma in prišli na sled sleparijam.

Priče stražnik Andrej Sedej, gostilničarka Marija Lipovšek, žena brivca Franciška Babin, voznik Janez Cvar so izpovedale, kako potratno je živel Podobnik.

Državni pravdnik dr. Neuberger je v svojem govoru povdarjal, da je greh obtožencev tem večji, ker je oškodoval pri konzumu revne ljudi, delavce. — Zagovornik dr. Pirc je trdil, da je Podobnik samo žrtev razmer, razvade, da se dostikrat sramotno plača one, ki se jim poveri pri kakem zavodu zaupno mesto. Predsednik senata Pajk je v resumeju povdarjal, da ni rečeno s tem, ako je kdo v sili, da sme krasti. Ako bi bilo kaj takega opravičljivo, je najbolje, da se potem sodnja zapre. Podobnik ni v sili jemal, ker tolikih vsot, kot jih je vzel, sploh ni potreboval.

Porotniki so na stavljen vprašanje, ali je Podobnik kriv, da je v letih 1906 do 1912 pridržal zase 2000 K presegačo vsoto, odgovorili soglasno z da. Senat je nato sklenil, da je obtoženec kriv po § 183. hudodelstva nezvestobe ter se obsodi po § 184. na pol drugo leto težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. — Obsojeni Podobnik je kazen takoj nastopil.

II. zvezek.

Št. 8 je napačno naznanjena v kazalu II. in v opombah I. zvezka, str. 8. Št. 13 posebno lepa.

Št. 14 bi vsled plitve vsebine s pridom lahko izostala.

Št. 20 je predolga; tudi bi motila nevajeno oko hromatika 4. in 5. kitice.

Št. 21 sicer zelo dobra, a besedilo je nekonsekventno: »bo neki oral«. Primeri str. 72 prvo vrstico: »s čim neki bo oral?« V tem smislu treba popraviti vse prejšnje vrstice.

Št. 25 kot grdo potvaro Prešernove pesmi — glasbeno plitko odločno odklanjamo. Dijaku potvarjati Prešerna je malo umestno.

Št. 28 posebno ljubka, str. 99 v zadnjem taktu mora stati v II. tenoru pred prvim e.

Št. 29 težka pa značilna in zelo poučna.

Št. 32 spada bolj v pevsko šolo kot v pesmarico.

Št. 41 bo zelo težko peti v samospetu vodnik, vodnik pa moti. (Dalje.)

Primerjali knjige bratovske skladnice s knjigami konzuma in prišli na sled sleparijam.

Priče stražnik Andrej Sedej, gostilničarka Marija Lipovšek, žena brivca Franciška Babin, voznik Janez Cvar so izpovedale, kako potratno je živel Podobnik.

Državni pravdnik dr. Neuberger je v svojem govoru povdarjal, da je greh obtožencev tem večji, ker je oškodoval pri konzumu revne ljudi, delavce. — Zagovornik dr. Pirc je trdil, da je Podobnik samo žrtev razmer, razvade, da se dostikrat sramotno plača one, ki se jim poveri pri kakem zavodu zaupno mesto. Predsednik senata Pajk je v resumeju povdarjal, da ni rečeno s tem, ako je kdo v sili, da sme krasti. Ako bi bilo kaj takega opravičljivo, je najbolje, da se potem sodnja zapre. Podobnik ni v sili jemal, ker tolikih vsot, kot jih je vzel, sploh ni potreboval.

Porotniki so na stavljen vprašanje, ali je Podobnik kriv, da je v letih 1906 do 1912 pridržal zase 2000 K presegačo vsoto, odgovorili soglasno z da. Senat je nato sklenil, da je obtoženec kriv po § 183. hudodelstva nezvestobe ter se obsodi po § 184. na pol drugo leto težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. — Obsojeni Podobnik je kazen takoj nastopil.

Državni pravdnik dr. Neuberger je v svojem govoru povdarjal, da je greh obtožencev tem večji, ker je oškodoval pri konzumu revne ljudi, delavce. — Zagovornik dr. Pirc je trdil, da je Podobnik samo žrtev razmer, razvade, da se dostikrat sramotno plača one, ki se jim poveri pri kakem zavodu zaupno mesto. Predsednik senata Pajk je v resumeju povdarjal, da ni rečeno s tem, ako je kdo v sili, da sme krasti. Ako bi bilo kaj takega opravičljivo, je najbolje, da se potem sodnja zapre. Podobnik ni v sili jemal, ker tolikih vsot, kot jih je vzel, sploh ni potreboval.

Porotniki so na stavljen vprašanje, ali je Podobnik kriv, da je v letih 1906 do 1912 pridržal zase 2000 K presegačo vsoto, odgovorili soglasno z da. Senat je nato sklenil, da je obtoženec kriv po § 183. hudodelstva nezvestobe ter se obsodi po § 184. na pol drugo leto težke ječe, poostrene s postom in trdim ležiščem. — Obsojeni Podobnik je kazen takoj nastopil.

Izpred novomeškega porotnega sodišča.

Poizkušeni umor in rop. 28. t. m. je sedel na zatož. klopi M. Erhardt, tožen poizkušenege umora in ropa. Glav. priča, 80letna Neža Juran je vsled bolezni izostala. Obravnava se zato predloži do prihodnje porotne obravnave.

Teslena poškodba. Franc Pišek iz Orehovec št. 13 je obtožen trajne težke poškodbe. Dne 7. julija t. l. je Antona Kosiča na levo roko vrezal, da mu je prerezal kite. Roka je vsled tega neporabna. Porotniki so ga obsodili na 2 leti ječe in v plačilo odškodnine Antonu Kosiču 2000 K za pohabljenje in bolečine in 300 K za odpadli zaslužek.

Koroške novice.

k Umrl je v št. Rupertu pri Celovcu viceadmiral v pok. Herman Czedik pl. Bründelsberg.

k Za prefekta »Marianišča« v Celovcu je imenovan g. dr. Gregor Rožman.

Novice iz Amerike.

a Poškodoval se na delu. 22letnemu Matiju Vodišku je v La Salle v rudniku padel kamen na glavo. Prenesli so ga v bolnišnico.

a Ubil je bil v rudniku v Evelethu Jožef Simonič, doma iz Rodin v črnomeljski fari.

a Temelj za novo slovensko šolo v Clevelandu je že položen.

a Obolel je Reverend Jožef Knafelc in se nahaja v bolnišnici v Pueblu.

NOTRANJE - POLITIČNE ZADEVE.

Z Dunaja poročajo, da se kmalu, ko se vrne cesar iz Ischla, ministrski predsednik grof Stürgkh odloči, če še ostane ministrski predsednik ali če odstopi. Če mu bodo zdravniki svetovali, naj ne napenja preveč oči, obnovi svojo demisijsko, ki bo zdaj sprejeta. Ko se odloči vprašanje o osebi ministrskega predsednika, morebiti istočasno, se imenuje sporazumno s Fiedlerjem in z Udržalom dr. Brafov naslednik. Naglašajo se, naj bi parlamentarec postal kmetijski minister. Kandidat za kmečko ministr-

stvo je poslanec Sedlak. — Dne 15. septembra je napovedan skupni ministrski svet, ki bo sklepal o Aussenbergovem predlogu glede na preosnovno artiljerije in o tem, če pritrdita obe vladi, da se postavi prvi obrok za nove topove že v skupen proračun za leto 1913. — Delegacije nameravajo sklicati 27. septembra. Razpravljale bodo o skupnem proračunu tekočega leta, o skupnem proračunu za leto 1913 bodo sklepale delegacije v drugi polovici meseca novembra v Budimpešti. — Ogrski ministrski predsednik namerava v zasedanju ogrsko-hrvaškega državnega zbora, ki se skliče 17. septembra, izvesti le volitve v delegacije, kar upa izpeljati v dveh dneh. Ogrski vladni krogi upajo, da opozicija ne bo z ozirom na zunanji položaj ovirala zasedanja delegacij, daš sodi, da se zavleče radi armadnih zadev zasedanje delegacij do sredi oktobra. — Pododsek socialno-zavarovalnega odseka prične zborovati 17. septembra Zboroval bo, da reši celo predlogo. Celoten odsek bo zboroval, ko reši predlogo pododsek. — Vsi nemški občinski svetniki v Črnovicah so sklenili, da odstopijo, ker je razveljavljen sklep črnoviškega mestnega šolskega sveta, ki je sklenil ločiti krščanske od judovskih učencev. Če sklep tudi izvedejo, se mora občinski svet v Črnovicah razpustiti.

ZBORNE VAJE NA JUŽNEM TIROLSKEM.

Dne 28. t. m. so zaključili vaje 14. armadnega zbora. Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je zasledoval dne 26. t. m. vaje južne stranke, dne 27. t. m. pa vaje severne stranke. Ko so prikorakali opoldne novi vojniki na pomoč, se jim je peljal prestolonaslednik naproti in jih ogledal. Vajam je prisostvoval do 9. ure zvečer. Dne 28. t. m. se je odpeljal prestolonaslednik k vajah že ob 5. uri jutraj. Šlo je za napad na neko utrdbo, ki se je izborno izvedel. Ob sedmi uri jutraj je ukazal prestolonaslednik odtrobiti. Ob 11. uri dopoldne se je prestolonaslednik odpeljal iz Sardara v Trident, od koder je odpotoval ob 2. uri 5 minut popoldne. Prestolonaslednik je izdal povelje, v katerem zelo hvali načrt in izpeljavo vaj, ki so bile zelo podobne operacijam v resnih časih. Vse vojske pohvali, zlasti je pa zadovoljen s teškimi napadalnimi topovi. Glede na vaje izvajajo vojaški strokovnjaki, da so se vse čete obnesle, tudi tiste, ki jih sestavljajo hribovci. Zelo so se obnesli tudi prostovoljni avtomobilisti, ki so dali na razpolago 30 avtomobilov. Kljub goratemu ozemlju se je pripetila le ena nezgoda. Ob navalu na neko utrdbo je padel četovodja Dollfus 10. lovskega bataljona tako nesrečno, da si je zlomil nogo, ki so mu jo takoj obvezali. Ponesrečenca je prestolonaslednik takoj obiskal in mu daroval 100 K.

»LUČ Z ZAHODA.«

»Berliner Tageblatt« vedno vleče s framasonskimi portugalskimi nositelji svobodomiselnosti luči z zahoda, ki sveti seveda le framasonskim ljudskim izkoriščevalcem in zatiralcem. Kako vpoštevajo »Luč z zahoda« kulturne nazore o ječah, opisuje »Berliner Tageblatt«, velik prijatelj portugalske framasenske brezverske svojati tako-le: Vojno sodišče, ki je obsodilo kralju zveste monarhiste, je večino obsojenecv odposlalo v ječo »Penitenciarío«, ki je prava morilna naprava, v kateri le malo jetnikov more preživeti nekaj let. Zmerni republikani so naravnost ogorčeni, ker zapirajo v takih ječah politične jetnike. Ravnatelj ječe, dr. Rodriguez, je pravosodnemu ministru izjavil, da ne more zapreti vseh jetnikov, predlagal je tudi, da naj bi odpravili pokrivala, ki zakrivajo glave in ki imajo dve luknji za oči, predlagal je tudi, da naj bi politični jetniki smeli sami dobavljati hrano, da bi smeli kaditi in da bi smeli živati več svežega zraka. Kakor kaže to poročilo, delajo pristaši svobodomiselnosti »Luči z zahoda« smoteno na to, da bi spravili ob življenje svoje politične nasprotnike.

Z BALKANA IN IZ TURČIJE.

Dne 27. t. m. ob peti uri popoldne je prekoračil neki turški oddelek pod Kodranom črnogorsko mejo in streljal na črnogorske delavce. Turki so streljali iz svojih utrdb na Črnogorce in na hiše ter na črnogorske straže v Trebinjaku. Črnogorci so Turke iz Črnogore kmalu prepodili. — V Albaniji se je spril zmerni albanski voditelj Hasan z Izo Boljetincem, ki ima še vedno zbranih 15.000 oboroženih Albancev in zahteva, da zasede turški prestol zopet prejšnji sultan. — V Mitrovici je bil umorjen mladoturški stotnik Sekil bej. — V Armeniji so pričeli Kurdi zopet moriti Armence. V vilajetu Van je bilo umorjenih 7 Armencev in oplenjenih pet vasi. — Mladoturki nameravajo zborovati v Brussi, kjer hočejo sklepati, če se udeležijo volitev, kakšno

stališče naj se zavzame glede na decentralizacijo, pod kakšnimi pogoji kaže skleniti z Italijo mir in če kaže vodstvo stranke premestiti v Carigrad.

MIROVNA POGAJANJA TURČIJE IN ITALIJE.

»Corr. della sera« potrjuje, da se v Švici že 14 dni pogajajo o miru med Turčijo in Italijo.

CESAR VILJEM

hoče na vsak način potovati k vojaškim vajam v Švico, dasi se zdravniki z vso silo upirajo, a so podlegli, ker je že švicarsko poslaništvo obveščeno, da odpotuje Viljem 2. septembra v Švico. Cesar se je 28. t. m. že izprehajal po vrtu.

Dnevne novice.

+ **Minister Trnka v idrijskem rudniku.** Ko se je vrnil minister Trnka iz Idrije na Bled, je izjavil: Če pomislimo, da so nameravali idrijski rudnik prodati ob krah le za dva milijona, ko prinaša zdaj vsako leto poldrugi milijon čistega dobička, smatramo lahko uspeh kot sijajen. Prepričan sem se kot inženir in strokovnjak, da bi lahko podvojili dobiček, če bi investirali približno dva milijona kron, ki bi se takoj izobno obrestovali. Ko se vrnem na Dunaj, hočem pred vsem skrbeti, da se potrebne vsote rudniku dovolijo in da tako zagotovimo državnemu zakladu visok dobiček.

— **Delavski shod na Javorniku.** V nedeljo dne 1. septembra 1912 priredi Jugoslovanska Strokovna Zveza na Javorniku pri Vodičarju javno društveno zborovanje, ki se prične točno ob pol 4. uri popoldne. Na shodu poroča načelnik Jugoslovanske Strokovne Zveze, deželni odbornik dr. Ivan Zajec. Delavci, vsi na shod!

— **Imenovanje v zdravniški službi.** Dr. Andrej Jenko, volonter deželne bolnice, je imenovan okrožnim zdravnikom v Ložu.

— **Umri je v Kamniku,** danes, 29. t. m. g. Anton Stenovec, župnik v p. Pogreb se vrši v soboto ob deveti uri dopoldne.

— **Ljudsko šolstvo.** Kranjski dež. šolski svet je dovolil, da menjati definitivna učiteljska na dvorazrednici v Hotedršici Leopoldina Kogej in provizorična učiteljska na enorazrednici v Vojskem službeni mesti.

— **Pretep med cigani.** Dne 27. t. m. sta se ob deveti uri zvečer srečali v Dragi pri Višnji gori dve ciganski družbi, med katerima je kmalu nastal velik pretep. Težko so ranili 33letno ciganko Jožefo Škrli, ki ima več poškodb in tudi rano na trebuhu. V pretepu je bil umorjen tudi nezakonski oče Škrljeve, 50letni cigan Franc Gril, ki leži sedaj v mrtvašnici v Višnji gori. Baje je nastal pretep vsled krvne osvete. Orožniki so že aretirali več ciganov, Škrljevo so pa pripeljali v ljubljansko deželno bolnišnico.

— **Nesreči.** 52letnega opekarskega delavca Ivan Hajdinjaka z Viča je pri delu podsula ilovica in mu zlomila desno nogo. — 5letnemu Jožefu Omanu iz Suhe pri Škofji Loki je njegov 17letni brat zagnal po nesreči srp v nogo ter ga ranil. — Oba poškodovanca sta v deželni bolnišnici.

— **Nasilnež.** 25. na 26. avgusta je stražil Martin Petrič po Kandiji. Okoli polnoči zašlihi neko ruvanje. Na lice mesta priselši, zapazi Petra Rahmeta, hlapca pri Zurcu, in več nepoznanli okoli njega. Po dolgem prerekanju napove najbolj nasilnemu Janezu Ofetačku, hlapcu pri Markotu v Novem mestu, aretacijo. Temu sta priskočila na pomoč 2 hlapca in stražnika odrihnila ter dejala: »Ako ga ne pustiš, boš ti prej v Krki, kot ta v arestu.« Seveda stražnik se teg a ni tako prestrašil, ker je radi hrušča pristopilo več drugih ljudi, in je napadalcem odvzel kameenje in palice in škarje, s katerimi so grozili. Napovedal jim je aretacijo. Ker je pa držal samo Ofetačka, sta mu sodruga popihala proti Novemu mestu. Ofetačka je djal v občinski zapor. Drugi dan ga je pa županstvo odstopilo sodišču.

Odkritje spomenika knezoškofu Zlatoustu Pogačarju na Breznici.

Na sv. Avguštna dan, ob enoindevetdesetletnici posvečenja brezniske cerkve, se je odkril spomenik brezniskemu rojaku knezoškofu Pogačarju. Ob osmih so maševali odborniki Brezniki T. Zupan, dr. Svetina in F. S. Finžgar, ki so oskrbeli spomenik z darovi čestitev velikega pokojnika. Krog desete ure so se pričeli zbirati slavitelji vrliga vladike pred cerkvijo. Omenjamo samo visokorodnega gospoda dvornega svetnika grofa Chorinskega z

visokorodno gospo grofinjo in kontesama, svetnika Pogačarja, nečaka knezoškofovega z obitelji, svetnika Detelja, okrajnega glavarja iz Radovljice, kanonika-dekana Novaka, dekana Koblarja in številno odličnjakov in duhovščine. Ob desetih je govoril slavnostni govor ob napolnjeni cerkvi monsignor Tomo Zupan. Govor je bil tako zanimiv, da je ob napeti pozornosti vse poslušalstvo pazilo na vsako besedico slavnostnega propovednika. Kakor je bil pred 91 leti dan posvečenja brezniske cerkve pravi brezniski dan — tako je danes drugi resnično brezniski dan. Tako je poudaril govornik uvodoma. Nato je naštel po vaseh vse brezniske sinove, ki so dosegli odlična mesta kot kulturni možje v domovini ali izven nje. Iz prezanimivega govora povzamemo, da je tekem dobrega stoletja rodila Breznica 130 mož, ki so delovali na najrazličnejših toriščih prosvete. Samo par imen: Jansa, prvi čebelar, učitelj čebelarstva na Dunaju; Knafelj, veliki dobrotnik slovenskih visokošolcev — kot župnik ustanovitelj znanih stipendij; pesnik Prešeren; učenjak Čop; latinski pesnik župnik Finžgar; profesorja Kršnik in Arlet; vseučilišni profesor Legat; pisatelj Zemlja itd. — skupno 130 mož, ki že vsi počivajo pod grudo. Nato je monsignor-govornik očrtal srce in glavo velikega vladike Pogačarja in bodril matere in rojake, naj gledajo na ta slavni zbor pokojnih Breznikanov ter hodijo ob vzgoji dece to pot — kvišku za visokimi cilji. — Po govoru, o katerem je imelo ljudstvo le eno sodbo: O, ko bi ga imela vsaka hiša spisanega — upamo, da monsignor tej želji ustreže in ga da v tisk — je daroval sv. mašo arhidijakon T. Kajdič, rojak, ob obilni azistenci duhovnikov — samih Breznikanov. Nato so si gostje ogledali spomenik, ki je bil v cvetju in zelenju in laboru. Spomenik je lepo delo kiparja Pavlina iz Radovljice. Sredi bogatega renesančnega okvira, vrhu katerega držita dva angela knezoškofov grb, je reliefna plošča, na kateri je vklesan slavljenec. Brezdvoma moramo čestitati g. Pavlinu ob tem delu, ki se mu je vrlo posrečilo. Ob priliki se poda javnosti strokovna ocena in slika. — Ob pol ene se je zbrala elitna družba pri banketu v Svetinovi gostilni. Vrsto napitnic je otvoril nečak svetnik Pogačar. Govorili so grof Chorinsky, svetnik Detelja, monsignor Zupan itd. Kanonik Svetina je prebral izmed pozdravov brzojav konzula Pogačarja iz Odese in deželnega glavarja Šusteršiča. Tako je bilo završeno iskreno lepo slavlje, ki kliče materi domovini: Daj nam še takih vrlih sinov!

Ljubljanske novice.

lj **Občinski svet ljubljanski** imel bo prihodnjo prvo redno sejo po počincah v torek, dne 10. septembra.

lj **Zdravje dr. Pegana.** Zdravstveno stanje g. deželnega odbornika dr. Pegana se boljše od dne do dne. Poškodbe kažejo doslej normalen potek brez komplikacij. Rane na obrazu so do malega in skoro brez sledov ozdravljene. Bolnik se mora par tednov še varovati, a potem prevzame duševno in telesno čil svoje prejšnje poslovanje.

lj **Shod tobačnega delavstva.** Podporno društvo delavcev in delavk ljubljanske tobačne tvornice priredi v sredo dne 4. septembra 1912 v Mozetičevi gostilni na Tržaški cesti shod moških delavcev ljubljanske tobačne tvornice. Poroča na shodu državni poslanec tovariš Jožef Gostinčar. Ker se vrši shod po § 2. shodne postave, naj se tisti delavci, ki bi pomotoma ne dobili vabila, oglasijo zanj pri kakem odborniku ali zaupniku »Podpornega društva«.

lj **Vlom.** V noči od 27. na 28. t. m. so dosedaj še neznan storilec pri oknu vlomili v Peklajev trgovino v Vodmatu in pokradli več čiste masti, 3 kave, 9 steklenic likerja, 4 štoke sladkorja, za 3 K sira in za 15 K drobiža. Tatovi so bili tako predrzni, da so celo odnesli s seboj okno. O tatovih še nimajo nobenega sledu.

lj **Kolo poveril** je včeraj pri trdki Čamerik na Dunajski cesti 18letni delavec Peter Jančič iz Gornjega Globadola na Dolenjskem. Kolo je črno pleskano, trdke »Puch« in ima prost torpedo-tek. Tvorniška številka je 12.623 in je vredno 90 K. Pred nakupom se svari!

lj **Napačen stražnik.** Sinoči je kurjač Stefan Petrič popival s svojo izvoljenko na Tržaški cesti ter se izdajal za stražnika. Dajal je za vino in žganje tako, da je bilo sklepati, da ima s tem poseben namen dekleta opijaniti. Ko ga je o tem obveščeni stražnik stavil na odgovor, mu je dal napačno ime, potem se mu pa še s palico zoperstavil in sicer s tako resnostjo, da je moral stražnik potegniti sabljo, nakar je aretacijo iz-

vršil brez vsakih nadaljnjih posedič. Petrič je v parku v Vegovi ulici dekleta s preje omenjeno pretvezo izvabil, da je šla z njem v gostilno.

lj **Vinska pokušnja** se vrši danes kakor običajno od 5. do 9. ure zvečer pod kavarno »Evropa«.

lj **Mladi pohotnež.** Na zatojni klopi je sedel danes 17 let stari Jernej Eržen, hlapec v Stražišču, o katerem se je v tajni razpravi razpravljalo, da je dne 30. junija t. l. 11inpol leta staro deklico na paši zlorabljal. Po dognani razpravi proglasi predsednik porotnega sodišča razsodbo, po kateri je bil obdolženec Eržen oproščen.

EVHARISTIČNO SLAVLJE LJUBLJANSKEGA KRŠČ. SOCIALNEGA DELAVSTVA.

Ljubljansko krščansko tobačno delavstvo! Meseca septembra se pokloni na Dunaju Sveti Evharistiji na mednarodnem evharističnem shodu ves svet. Krščansko socialno tobačno delavstvo v Ljubljani se ni nikdar skrivalo, kadar je šlo zato, da javno pokaže svojo katoliško zavest. Ker se ne moremo vsi udeležiti velikega mednarodnega evharističnega shoda, smo sklenili, da se poklonimo Svetemu R. Telesu doma. V soboto, dne 14. septembra priredimo zato v cerkvi nemškega viteškega reda (v križevniški cerkvi) evharistično slavlje, ki se praznuje ob pol šesti uri zjutraj s cerkvenim govorom, s skupnim svetim obhajilom in s sveto mašo. Vsi in vse 14. septembra ob pol šesti uri zjutraj k evharističnemu slavlju ljubljanskega krščansko socialnega delavca!

Razne stvari.

Razpust dvora nadvojvode Evgena. Začetkom septembra razpuste dvor nadvojvode Evgena v Inomostu, ker se ne vrne v Inomost. Nadvojvoda Evgen prebiva na gradu Hohenwerfen.

Povodnji in neurje v Nemčiji. Boje se, da poplavijo deželo reke Werra, Fulda, Saale in Rura. Velikansk vihar je izruval v kolinskem okraju s koreninami veliko dreves. Več dolin je poplavlila reka Ren.

Štiri deklice zastrupljene. V Kolinu so obolele štiri Poljakinje, stare 15 do 19 let, ker so jedle strupene gobe. Tri so že umrle.

Zrakoplovec zgorel v zraku. Aviatik, francoski poročnik Chandenier je padel, ko je letal pri Crecyju sur Sierre. Aparat se je zažgal. Chandenier je zgorel.

Roparska tolpa aretirana. V Moskvi so zaprli roparsko tolpo, ki je povzročila 15 vlomov in ropov ter ustrelila 18 oseb.

35.000kronski plen. V Budimpešti so razstavili dobitke nekega srečkanja za neki sanatorij, ki so bili vredni 35 tisoč kron. Ponoči 28. avgusta so pa bili vsi dobitki pokradeni.

Anarhistični izgrede v Milanu. Anarhisti so v Milanu dne 27. avgusta zvečer priredili z brezposelnimi delavci velikanske izgrede, ki so trajali do polnoči.

Rekord konjskega skoka. V Vittelu na Francoskem sta avstralski konj »Biskra« in čistokrvni konj »Montjoie II.« skočila pri dirkah čez ograjo, ki je bila 2 metra 36 centimetrov visoka, kar znači svetovni rekord konjskega skoka.

Srečen ribič. V vasi Barceloneta, ki leži blizu Barcelone, je lovil siromašen ribič ribe. Naenkrat pa ni mogel potegniti mreže iz morja. Poklical je ljudi, da so mu pomagali, in tedaj so privlekli na dan veliko soho Device Marije, umetlno iz marmornja izklesano. Pod njenim varstvom so trije otročki. Strokovnjaki so označili soho za bizantinsko delo, ki je prišlo na Špansko po vojaki, ki so se bojevali proti Turku.

Bacil zobne bolehnosti odkrit. Pred kongresom zobnih zdravnikov v Kristianiji je kazal zobni zdravnik Holbeck Hansen bacil zobne bolehnosti pyorrhoë alveolaris, katerega se mu je posrečilo odkriti po večletnem študiju. V strokovnjakih krogih pripisujejo odkritju zobnega bacila veliko važnost.

Telefonska in brzojavna poročila.

ZDRAVSTVENO STANJE SV. OČETA. Benetke, 29. avgusta. Sestra svete- ga očeta, Marija Sarto, se je s svojo nečakinjo pripeljala v Benetke, kjer je izjavila nasproti znancom, da je papežev zdravje prav dobrom.

NEMŠKO-ČEŠKA SPRAVNA POGAJANJA.

Praga, 29. avgusta. »Bohemia« poroča: Poročevalski odbor permanentne šolske komisije nadaljuje pogajanja 5. septembra.

TRŽAŠKI OBČINSKI SVET. Trst, 29. avgusta. V občinskem svetu je včeraj sodrug Černivec nadaljeval svoj obstrukijski govor in izja-

vil, da bo soc. demokratska frakcija na vsak način preprečila vzakonjenje Tilmavškega načrta, četudi bi se občinski svet razpustil. Galerija mu je ploskala. Iz galerije sta bili vrženi v dvorano 2 smrdljivi bombi. Na trgu je prišlo do male demonstracije. — Občinski svetniki stranke »Edinosti« se v tem važnem vprašanju še do danes niso na nobeno stran odločili.

PROTESTNI SHOD V TRSTU.

Trst, 29. avgusta. Lahko so napovedali za nedeljo, ko priredi N. D. O. neko slavnost, protestni shod ob 9. uri dopoldne na trgu pred kolodvorom.

»LUČ Z ZAPADA.«

Gradec, 29. avgusta. Neka visokostoječa oseba je dobila od portugalskega rojalista, bivšega avstrijskega častnika don Juana d' Almeida pismo v katerem pravi: Sem v lizbonski ječi, obrit in v jetniškem delu, na prsih in hrbtu imam številko 279. Moja celica je dolga 6 korakov in široka 3inpol. Luč pride skozi majhno luknjo odzgoraj. Moje moči pešajo. — Tako se postopa s političnimi jetniki v republiki »zapadne luči«.

GALIŠKI KANALI.

Lvov, 29. avgusta. »Gazeta Wieczorna« poroča, da se že pripravlja revizija trase kanala, ki naj bi vezal Visljo z Dnjestrom.

AVSTRIJSKI VOJNI ATAŠE NA CETINJU.

Dunaj, 29. avgusta. Stotnik Gustav Hubka, pešpolka 81, je imenovan za vojnega atašea na Cetinju.

ZOPET OPASEN POLOŽAJ V TURČIJI.

Solun, 29. avgusta. Potrjuje se vest, da so Albanci zavzeli Valono. — Arnavti govore, da jih je turška vlada prevarila in da bodo uprizorili novo, še večjo vstajo.

ČRNOGORSKI KRALJ PRIDE V PORTOROSE ?

Portorose, 29. avgusta. Govori se, da pride senkaj septembra meseca črnogorski kralj. Princ Mirko črnogorski že nekaj časa s svojo obitelji tu biva in ostane še nekaj tednov.

EVHARISTIČNI KONGRES.

Rim, 29. avgusta. Evharističnega kongresa na Dunaju se udeleži veliko Italijanov; zlasti rimske, modenske, livornske in milanske aristokracije ter duhovništva, kakor tudi veliko ljudstva iz vseh dijecež, celo iz sicilskih.

Gospod

UBALD PL. TRNKÓCZY
lekarnar

Ljubljani.

Na priporočilo gosp. Medic-a naročil sem bil za pokušnjo 1 zavoj Vašega »Sladin-čaja«. Ker pa je isti zmešan z nekoliko kuhanim kravjim mlekom mojemu 4 mesece staremu otroku tako ugajal, začela ga je moja žena redno z Vašim res izvrstnim »Sladnim čajem« (znamka »Sladin«) hraniti in otrok se ga je tako privadil, da bi sedaj brez njega skoro ne mogel biti. Zatorej Vas uljudno prosim, pošljite mi po četrti pošiljati takoj še nadaljnih 6 zavojev Vašega »Sladnega čaja«, katerega bodem vsakemu najtopleje priporočal.

Škofljica, dne 12. februarja 1912.

Odičnim spoštovanjem udani

Vinko Ogorelec ml.,
lesni trgovec.

179

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanec, da je edini in nadvse ljubljani brat, gospod 2693

Albin Tominc

četrtilja pri 17. letniku v Ljubljani

včeraj, dne 28. avgusta ob 11. uri zvečer po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti v 24. letu starosti mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb najnika bo v petek, dne 30. avgusta ob 3. uri popoldne iz garnizijske bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

LJUBLJANA, 29. avgusta 1912.

Angela Tominc,
sestra.

Slavoslovni govor o priliki občnega zbora „Slomškove zveze“ v Kamniku 8. avg. l. l. (Govorila M. Štupca, c. kr. vadniška učiteljica v Ljubljani.)

Ko sem si stavila vprašanje: Kaj hočejo govoriti slabe moči o velemožu Slomšku, me je hotela premagati bojazen. Slavnim možem stavijo častne spomenike po navadi moške, — ženske roke spletajo le vence, dekliški prstje vežejo le cvetke ter kitijo z vencami in s šopki grobove, slavo loke, spomenike.

Srečna misel! Tudi jaz ne bom zidala ne upodabljala spomenika. Moj referat naj bo venec; zvišem ga in položim danes v imenu Slomškove zveze na gomilo nesmrtnega moža. Častne vence spletajo ponajveč iz lavorovih vej. A zaman iščem lavorik na potu Slomškovega življenja. Pač pa sem tukaj nabrala vednozelenih vejic našega loga in lepoduhteče vršičke domačega rožmarina, potem pa cvetke slovenskih livad. Nezvenele, živozelene vejice nam značijo glavne poteze Slomškovega značaja, ljubke cvetke naj so nam podoba krasnih lastnosti srca in duše Slomškove.

Slomškarji smo, Slomškarji se imenujemo s plemenitim ponosom. Ali smo vredni tega imena? Kaj hočemo storiti, kako se hočemo izkazati vredni Slomškovega imena?

Vredni smo Slomškovega imena, ako posnemamo Antona Martina Slomška v njegovem značaju in v njegovem delovanju.

Kakšen je bil značaj Slomškov? tako se vprašamo.

Slomšek je bil plemenit, mil, neuklonjen, neustrašen in nesebičen v svojem značaju.

Slomšek je bil plemenit. Bil je mož resnega, neumornega dela, ki je imelo le vzvišen smoter: čast božjo in blagor millega naroda. Kako lepo se je že v mladosti pojavila ta stran njegovega značaja.

Le glejmo ga Slomška pastirčka; vestno je opravljal svoja majhna dela. Pomagal je očetu, pasel živino in se učil na paši in v šoli gospoda Praznikarja tako pridno, da se je še v starosti veselil svojih otroških dni in mladini zapel:

»Lepota sivih las
Je prav obrnjen čas.«

Kot dijak ni letal po ulicah, ni stikal po zabavah; učil se je pridno in se resnobno pripravljaj na svoj poklic. Znamenito je, da se nahaja v letnih izvestjih celjske gimnazije Slomškovo ime vselej začetkom, nikoli v abecednem redu. Spredaj so bili zapisani tisti, ki so imeli le odlične rede.

Kar je pridnemu dijaku preostajalo časa, ga je prosvetlil proučevanju materinega jezika. Kako plemenito je zastavil, ko je bil še napol otrok, svoje zmožnosti v čast materinščine.

Mala slovesnost se bo obhajala na gimnaziji. Trem dijakom je poverjena naloga, naj prirede v latinskem, grškem in nemškem jeziku vsak po eno pesmico. Pri tem so prezrli dijaka Slomška, ki je bil posebno odličen v jezikovni stroki. Ali se je maščeval? zabavljaj? pritožil? — Takim dejanjem ni bil kos naš Slomšek.

Tiho gre domov, ve se potolažiti, da je celo zadovoljen. Sede za mizo in piše, zлага in popravlja. Ko pride slovesnost, posluša svoje tri tovariše. Slednjič prosi vljudno, ali sme povedati to, kar je priredil v materinščini za slavnostni dan. Kdo se hoče ustavljati vljudnosti, skromnosti pridnega dijaka? In Slomšek deklamuje svojo čestitko, ki jo je bil zložil v slovenskem jeziku. Enoglasna sodba je priznala slovenski deklamaciji prvenstvo. Način, kako je pomagal tu prvič slovensčini do veljave, je bil tako prikupljiv, tako plemenit, da ni bilo ne nasprotstva, ne zavisti. Da, profesor Zupančič ga pohvali, rekoč: »Mislim, da boste kdaj še več delovali v slovensčini.«

Plemenito, dobro srce Slomškovo spoznamo tudi iz naslednjega. Slomšek-dijak opazi sošolca Lukeža Grliča, ki mora dan na dan neusmiljeno stradati. Hoče mu pomagati. Zato mu kratkoma lo za vselej prepusti svoj zajutrak in večerjo. Sam se pa zadovolji s kosilom; za večerjo pa vzame kos kruha in kozarec vode.

Ko je bil Slomšek v Celovcu bogoslovec, so kmalu spoznali njegovo jezikovno naobrazbo. Zato je bil postavljen za učitelja slovensčine svojim tovarišem in tudi drugim, ki so iz mesta prihajali k slovenskim uram v bogoslovnicu.

Ne vemo, ali je sprejemal za to delo Slomšek nagrado; a to vemo, kako je ogreval srca svojih učencev z ljubeznijo do materinščine in da je bil njegov uk zelo uspešen. Znano je tudi, kako ljubi vsak tembolj materni jezik, čimbolj ga pozna.

Kot spiritual je pozneje navajal mlade bogoslovce, da so predstavljali pesmice in prevajali Krištof Schmidove povestice za mladino. Popravljaj jih je, opilil in zbral v knjigo. Veliki del počitnic je presedel pri korekturi, plačeval je tiskovne stroške, a čast je odklanjal. »Priredili celovski bogoslovci«, tako čitamo na naslovni strani knjige, ki so bile v pretežni večini sad Slomškovega truda.

Pozneje je bil Slomšek župnik in dekan v Vuzenici. V tistem času sta se primerili dve veliki nesreči. Ne daleč od Vuzenice pri Sv. Antonu je pogorelo kmetu Turineku vse imetje. Slomšek mu posodi najprej par volov, da si preorje svoje njive, potem mu pa še podari čvetero živine zastonj. V svojih letnih izdatkih si je Slomšek zapisal tedaj naslednjo opombo: »Kdor revežem pomaga, temu Bog obresti plačuje; naj bi dal Bog Turineku pa tudi meni srečo!« V zimskem času je nekoč trčil splov (flos) ob led ter se razbil. Trije vesljiči so utonili, dva moža sta se rešila ter obležala mokra v snegu na obrežju Drave. Slomšku sporoče; hitro priteče

na lice mesta in ukaže: Prenesite mi ponesrečenca koj v župnišče! Tam jima streže skozi dva meseca tako ljubeznivo, kakor bi bila najbližja sorodnika. Ko vprašata pred odhodom moža, kaj sta dolžna, jima odgovori Slomšek: Bog je že vse plačal.

Plemenitost Slomškovega značaja vidimo posebno tedaj, ko je mitra dičila njegovo glavo. Sebi delo in napor, drugim priznanje, sebi breme, drugim plačilo, to je bilo njegovo načelo. Hčerka bivšega Slomškovega uradnika (ki še danes živi v Mariboru), mi je pravila: Kadarkoli je bilo večje ali kako izredno delo, poslal je Slomšek očetu nagrado, bodisi v tej ali oni obliki. Še danes hranimo v naši družini ta kozarec, ono-le sličico, pa tudi spomin na neštevilne dobrote mile Slomškove roke.

Plemenit značaj spoznamo posebno za časa preganjanja in v tem, kako se vede spričo žalitev. Tudi Slomšek je imel nasprotnike, Trnjeva je bila pot njegovega delovanja. Kaj opazimo? Težkoče je premagal z neumorno vztrajnostjo, nasprotstva z milo resnobo, napade s krotkostjo in molčečnostjo.

Kot spiritual je moral nekoč posvariti gojenca. Mladenič ni spoznal, da mu hoče Slomšek dobro. Na opetovane opomine odgovarja le protivno. Slomšek ne odneha. Mladenič mu reče slednjič: »Jaz vas sovražim.« — »Jaz pa vas ljubim,« mu odvrne spiritual, in Slomšek je bil zmagovalec. Protivni gojenec je pozneje sam zapisal ta dogodek v proslavo svojega učenika, kateremu je bil od te ure vdan z vsem srcem.

Nekoč Slomšek ni mogel spolniti želje možem, ki so bili prišli v deputacijo pred škofa. Eden izmed mož je bil toli razjarjen, da mu zakliče v obraz: »Niste vredni, da ste škof!« Slomšek ga tiho gleda, potem odide brez odgovora, a se vrne čez nekaj trenutkov. Stopi k možu, ki ga je bil žalil, mu stisne bankovec v roko mirno rekoč: »Ker vam nisem mogel spolniti želje, dovolite, da vam vsaj povrnem potne stroške. Te besede so tako presenetile in presunile navzoče, da so odšli pomirjeni na svoj dom.

Motil bi se pa vsak, ki bi mislil, Slomšek je bil pač krotke narave, lahkota mu je bila tako vedenje. Ne, ob-

C. kr. ministrstvo za deželno brambo.

K. deb. XII., št. 2051 iz 1912.

Dunaj, v avgustu 1912.

Dobava izdelanih oblačilnih predmetov in opravnih vrst za c. kr. deželno brambo.

Javni ponudbeni razpis.

Ministrstvo za deželno brambo namerava oddati za potrebo leta 1913 dobavo predmetov, navedenih v naslednjem zaznamku, potom javnega razpisa, in vabi k vlaganju pismenih ponudb.

Na ustne, brzozjavne in telefonske ponudbe se ne more ozirati.

1. Pismene ponudbe morajo dospeti najkasneje do 22. oktobra 1912 ob 10. uri dopoldne pri vložnem zapisniku c. kr. ministrstva za deželno brambo na Dunaju.

Pri imenovanem ministrstvu (Dunaj I., Babenbergerstrasse 5, III. nadstropje, uradna soba št. 128) se bodo te ponudbe dne 22. oktobra 1912 ob 10. uri dopoldne komisijonalno odprle. Ponudniki ali njihovi pooblašenci so upravičeni prisostvovati ofertni razpravi.

Odločitev o svoji ponudbi prejme vsak ponudnik od ministstva za deželno brambo pismenim potom do 1. decembra 1912.

2. S prejetjem ponudbe s pismenim obvestilom na ponudnika se smatra pogodba za sklenjeno brez nadaljnjih uradnih spisov.

Formalna pogodbeni lista se sestavi le na izrečno zahtevo.

3. Ponudbeniku je na prosto dano, staviti ponudbe tudi le na posamne vrste (zaporedne številke za znamka) in pri vsaki vrsti na manjše množine (kosa itd.) kot je razpisano.

Ministrstvo za deželno brambo si pridržuje pravico sprejeti ponudbo tudi le glede posamnih od več ponujenih vrst ali glede dela dobavne množine.

4. Ponudbeniki smejo sami določati cene.

5. Prva polovica dobavne množine vsake vrste je dostaviti med 1. januarjem in 30. aprilom 1913, druga polovica pa med 1. majem in 31. avgustom 1913.

V okviru tega roka določa domobranska uprava dobavne dneve oziraje se po možnosti na željo podjetnikov.

Med letom 1913 more domobranska uprava zahtevati 10 odstotkov večjo potrebščino, katera se v slučaju mobilizacije zviša na 50 odstotkov.

Ista se mora dostaviti v teku dveh mesecev po zahtevi.

Vsi predmeti se morajo dostaviti monturni zalogi za domobranstvo na Dunaju na stroške podjetnika.

6. Ponudbeniki morajo, kolikor še niso oproščeni, vložiti vadij, oziroma kavcije v visokosti 5% skupne cene za ponujane predmete.

7. Dobava se odda samo takim ponudbenikom, kateri bivajo v državnem zboru zastopanih deželah in v lastnih tovarnah istotam izdelujejo omenjene predmete.

8. Ponudbeniki rabijo brezpogojno sledeče v letu 1911 vnovič izdane pripomočke, kakor:

a) „Pogoje“, tičoč se dobave izdelanih oblek in upravnih predmetov za c. kr. domobrambo in c. kr. črno vojsko;

b) navodilo za sestavo ponudbe;

c) uradne tiskovine za ponudbe.

Razen tega so na razpolago:

d) navodilo, kako je sestaviti jamstveno pismo;

e) navodilo o sestavi izjave pri vlaganju rentnih knjižic c. kr. poštno-hranilnega urada;

f) dopolnilne določbe glede dobave vadijev in kavcij potom vložnih knjižic hranilnic, rentnih knjižic c. kr. poštno-hranilnega urada in menjic.

Ti pripomočki se dobe v c. kr. dvorni in državni tiskarni na Dunaju I., Seilerstätte 24, dobiti jih je v pregled tudi pri intendancah domobranskih ozemskih poveljstev in v vseh trgovinskih in obrtnih zbornicah.

9. V domobranski monturni zalogi na Dunaju so na vpogled tudi predpisi o prevzemanju, navedeni v poslovníku M—1, II. del, kakor tudi vzorci in popisi glede dobavnih predmetov z eventualnimi posebnimi predpisi o prevzemanju, katerim morajo odgovarjati dobavni predmeti.

Sicer se pa vzorci od domobranskega skladišča oblek dobe proti plačilu odpadle cene, in se popisi, dokler je kaj zaloge, tudi izposojujejo.

ratno. Slomšek je bil zelo občutljivega srca, stroge in nagle narave in njegova krotkost in ljubeznivost sta bili sad mnogoletnega napora in neprestanega premagovanja. Še v zadnjih letih njegovega življenja se je primerilo, da je zapustil Slomšek poznega večera svoje stanovanje. Šel je iskat užaljenega prijatelja ali se napotil k tistemu, kateremu je tekom dneva dal po neprevidnosti ali vsled svojega temperamenta trdo besedo. Hotel je popraviti, prosil je oprostjenja, ker drugače ne more k počitku.

To so le nekatere značilne poteze; kažejo pa nam dovolj, kako plemenit je bil Slomšek v svojem značaju. Kdor hoče spoznati Slomška docela, se mora uglobiti in vtopiti v njegova dela. Iz vsake strani njegovih spisov nam odseva tolika plemenitost, da nam polni dušo z velikim občudovanjem in neomejenim spoštovanjem pa tudi z iskreno željo: posnemati ga hočem, kolikor morem.

Kaj pa je bil temelj, kako je pa dospel Slomšek do tolike vzvišenosti značaja?

Čista in neomadeževana je bila njegova mladost, vestno in skrbno se je pripravljajal za svoj poklic, globoka in resnična pobožnost je bila zvesta spremljevalka njegovih dni.

V Slomškovi »Veseli pesmi nedolžnega mladeniča« čitamo sledečo katico:

Lepo sije solnce jutrajno
Okrasuje zemljo in nebó
Lepše mlado lice se svetli
V zarji ljube, svete čistosti.«

Ali niso te besede kakor ljubka slička mlade Slomškove duše?

Čist in nedolžen je bil pastirček Tonček; v njegovi navzočnosti se tovariši niso upali niti ziniti nečedne besedice. »Radi smo ga imeli, da nekako spoštovali smo ga vsi,« tako je pozneje pripovedoval nek kmet, bivši součenec Slomškov.

Materino oko in njeni nauki so bili varhi otroške nedolžnosti Slomškove. Materin blagoslov, opomini in zgled kateheta-učitelja Pražnikarja so bili kerubi dijaka Slomška, ki so zabranili, da ni bilo oskrunjeno svetišče njegovega srca. A tudi sam je sodeloval, da ni osmodila slana cvetk njegove duše. Ljubil je delo in molitev. Svojih talentov ni zakopal, pridno se učil in nabraževal nele iz knjig, ampak tudi s potovanjem. Učil se je predvsem tega, kar je spadalo v njegovo stroko. Tako je neomadeževanega srca in bogat na duhu vstopil v svečeniški stan in postal maziljenec Gospodov.

Učil se pa ni le kot dijak, kot bogoslovec, učil se je neumorno naprej; nikoli ni prenehal. Z učenjem je vselej združeval molitev.

V Slomškovih spisih čitamo nekje: »Molitev in premišljevanje sta tisti peruti, ki dvigata človeški duh nad vsakdanje in minljivo.«

In Slomšek je bil mož, čigar besede so bile odsev njegovih dejanj. Znano je, da ga je našel večkrat njegov sluga še v jutro na kolenih spečega, a postelj je bila nedotaknjena. Ni čuda, da je bilo toli plodonosno Slomškovo delovanje. Bilo je sad njegove velike duše.

Neobhodna posledica toli čistega in plemenitega značaja je bila Slomškova neustrašenost in neuklonjenost.

Kdor ima neomadeževano vest, koga se bo bal? Kdor stori po svojih zmognostih svojo dolžnost, kdo ga bo uklonil?

Moj bivši profesor nemščine je bil velik častilec Göteja. Nekoč je pa dejal: »Tega ne morem odpustiti gospodu Göteju, da je uklonil svoj tilnik Napoleonu.«

Imenujte mi osebo, ki je uklonila našega Slomška. V dobah prekucije in zmede je stal Slomšek učeč in svareč kakor junak na braniku. Leta osemindesetega, ko je vrelo vse okrog, je ohranil Slomšek svoje ljudstvo mirno in ga obvaroval s svojimi klci nesreč in zmot. Noč in dan je pisal in delal, da so mu začele pešati oči. Vse to za milo slovensko mladino, za ljubljeno svoje ljudstvo, ki ni imelo knjig v materinščini. Ali je bilo to lahko delo? Ko je prišel s svojim prvim rokopisom, da poišče založnika, ga še dobiti ni mogel. Nihče ni hotel tiskati slovenske knjige, rekoč: »Saj slovenskih knjig nihče ne kupuje.« A Slomšek se ni dal ne odvrgniti ne splašiti. Ljubezen ga je priganjala, da je delal naprej, da je vztrajal.

Je-li žel zato pohvale, odlikovanja, častne kolajne, denarne nagrade? — Le trud, napor in bolezen si je nakopal; še več — celo sumničili so ga, sovražili so ga, sovražili tako, da zadnja leta še ni bil varen svojega življenja. Ali ga je to splašilo, uklonilo?

»Za narod svoj malo govoriti, mnogo storiti, vse trpeti!« to je bilo geslo

K javnemu ponudbenemu razpisu ministrstva za deželno brambo, dep. XII. št. 2051 iz 1912.

Zaznamek dobavnih predmetov.

Zaporedna številka	Število	Komadov, parov, metrov, garnitur	Oznamenilo		Po vzorcu	Po predpisu z event. posebno določbo glede prevzetja	Cene naj se ponudijo za	
					odobrenem z odlokom ministrstva za deželno brambo iz leta . .			
1	3500	komadov	klobukov iz navadne klobučevine s pritrdilnim trakom brez vrvic, eblema in peresnega čopa za deželnobrambne peš čete		1902	1902	1 komad	
2	183		klobukov za deželne strelce na konjih					
3	3650		vrvic za klobuk, volnenih					
4	3000		emblemov s številkami za klobuk ¹		1894	1905		
5	14000		peresnih čopov za klobuk		1893			
6	200		orlov z izrezanimi številkami za čapko ¹		1905			
7	300		žimnatih čopov, črnih, za čapko		1908	1909		
8	270		žimnatih čopov z rožo, črnih, za čako za topništvo					
9	600	m	port za čapko ali čako za .	nadstražnike itd.	1895	1909	1 meter	
10	1360			desetnike				
11	1200		vrvic za čapko ali čako, volnenih					
12	240	komadov	čako s pritrdilnim jermenom, brez orla in brez žimnatega čopa		1908	1909	1 komad	
13	315		orel s kljuko za čako za topništvo		1909			
14	370		oklepni verižic z levjimi glavami		1908			
15	3000	m	distinkt. portic za narednike in njim enake		1899	1903	1 meter	
16	71000	komadov	distinkcijskih zvezd (iz celuloida)		1901	1901	100 kom.	
17	1000	m	pozlačenih narokavnikov	širokih	1897	1903	1 meter	
18	2100			ozkih				
19	450		narokavnikov za enoletne prostovoljce in prostovoljno dalje služeče		1904			
20	3000		narokavnikov za častniške slugе in konjske strežnike . .		1906			1904
21	6650	komadov	ostrostrelnih znakov		1906	1906	1 komad	
22	10500		strelnih znakov		1901	1901		
23	50		ostrostrelnih znakov za konjenico		1907	1908		
24	300		telegrafistovskih	znakov	1906			
25	200		jahalnih		1908			
26	800		za strelce iz strojnih pušk		1906			
27	3300		za cenitev dalje		1911			
28	600		pijonirskih					
29	120		znakov za topničarske četovodje		1910			1910
30	100		topničarskih vozni znakov		1908			1908
31	425		znakov za bolniške strežnike		1906			
32	30000		znakov s planinko		1908	1907		
33	500		znakov za horniste		1911	—		
34	50		znakov za avtomobile za desno		—	1910		
	50	znakov za avtomobile za levo		—				
35	50	znakov za topničarske poddesetnike		1908	1908			
36	8000	srajc, tkanih		1911	1911			
37	15000	spodnjih hlač, tkanih						
38	500	parov	golenic		1910	1910	1 par	
39	970		pritrdilnih ostrog brez jermen		1905	1905		
40	2300		ostrog za dragonce z vijaki					
41	13700	komadov	šalov		1908	1908	1 komad	
42	19000		telovnikov tkanih, sivo melir.		1910	1911		
43	15000	parov	žokov		1909	1909 (XII—244—1909)	1 par	
44	8500	komadov	grelnih pasov iz bombaževine		1910	1910	1 komad	
45	6600		igel za tornistre		1889			
46	100		nosilni cepini		1911	1909 in 1911		
47	6200		infanterijskih portepejev		1901	1901		

* S katerimi številkami naj se dobavijo emblemi, izvedo ponudniki pri c. kr. deželnobrambni monturni zalogi.

Sloraškovo. Kako pogumno je branil pravice Slovencev, kako modro se potegoval za pravice mile materinščine! Značilno je in ostane, da Slomšek za vse svoje velike zasluge, ki si jih je iztekel posebno za slovensko šolstvo, ni prejel ni enega odlikovanja.

Saj jih pa tudi ni iskal, niti si jih želel. Kajti nesebičnost je bila značilna poteza njegovega značaja. Sebi trud, drugim nagrado, sebi delo, drugim plačilo — tako je bilo življenje in delovanje Slomška.

Zbog tega je tudi nebeški mir in ljubezniva radost polnila njegovo dušo. Ko čitamo Slomškova dela, njegove spise, njegove pesmi, čutimo, kako veje iz njih vzvišen mir in srčno veselje. Iz Slomškovih spisov se prikrade tudi mir in veselje v našo dušo, da sami ne vemo kdaj.

Naj mi bo dovoljeno, da povem zgled iz lastne skušnje.

Ko sem bila mlada učiteljica, sem šla z velikim navdušenjem v šolo. A kmalu so mi omagovale moči. Šolska praksa se je tako slabo ujemala s teorijo, katere mi je bila polna mlada glava. Nisem si vedela pomagati, zato nisem bila več srečna v šoli. Pridem k drugemu izpitu. Dobimo slovensko pedagoško nalogo: »Učitelj bodi svojim učencem solnce, ki sveti in ogreva, ne pa bledi mesec, mrkel in zaspan.« A. M. Slomšek.

Ta rek mi je bil kašipot, da sem začela stikati po Slomškovih knjigah. Poiščem si predvsem knjigo, o kateri sem slišala že toliko hvale: »Blaže in Nežica«. Našla sem staro, menda prvotno izdajo v šol. učit. knjižnici. Ne bom natančneje opisovala, kako je govoril Slomšek iz te knjige moji duši. Ko sem odložila prečitano knjigo, sem se čutila kakor prerajeno, bila sem zopet v šoli srečna. Našla sem v tej knjigi več nego sem pričakovala.

Nebeški mir in srčna radost, ki odseva iz Slomškovih spisov je tudi značilna točka Slomškovega značaja. Slomšek je bil svojemu ljudstvu svetlo solnce, ki sveti in ogreva. Kazal je mladini in odraslečencem pot prave, srčne zadovoljnosti, pot do časne in večne sreče.

Koliko veselja je razlil po širni Sloveniji Slomšek le s svojimi pesmicami! Ne bom presojevala Slomškovih stihov po umetniški vrednosti. Glejmo le, kako se udomačijo med narodom. Mati pri zibel, šolska mladina, pastirji pri živinci, predica za kolovratom, pri slavnostih in slovesih, na gostijah in sedminah, v šoli in v cerkvi, povsod se razlegajo Slomškove pesmi. Iz ljudstva so in za ljudstvo. Kdaj jih je zložil Slomšek največ? Ali za časa svojega mladoletja? Čudno, ne. Starejši ko je škof Slomšek, težje ko je breme dolžnosti, večji ko so trudi, mileje in srčneje doné strune Slomškove. Sredi bojev in trpljenja je ohranil Slomšek vzore mladih dni, mladostno navdušenost in ljubezen za slovensko domovino, za milo svoje ljudstvo, ohranil je veselo srce. Slomšek je stal kakor veličastna, krasna lipa med svojim ljudstvom. Starejša ko je lipa, tem številnejši je njen cvet, poln sladke, medene vonjave in zdravilne moči.

Kako je že zapel kratko pred smrtjo?

Slovo solčanskim planinam.

Z Bogom, hčere matere mogočne Slave,
Košata Radoha, visoka Ojstrica,
Gorata Rinka in zobata Olšova
Povzdigajte Slovincem bistro glave
Naj bodo vrli sini Slave!

V nebesa kažejo mogočni velikani
V nebesa dvigajmo mi srce in oko!
Slovincem luč naj sveta vera bo!
Le bistrimo si glave, ne dremajmo zaspani,

Rodovom drugim vsi prodani!

Pač lepo je pogodil Slomška umetnik Zajc, ki mu je izklesal iz kararskega marmorja spomenik v mariborski stolnici. Slomšek stoji in mirno zre pred se; desnica mu počiva na srcu, levica pa kaže v prvo izmed štirih knjig, na katere se opira. Meni se vselej dozdeva, kakor bi Slomšek govoril: »Kar sem tu zapisal, je zajeto iz globine mojega srca, a moje srce je bilo tvoje, mili moj rod. Pridi in slušaj moje nauke!«

Bilo je baš 8. avgusta 1862, torej danes pred 50imi leti, ko je zapisal Slomšek svojo poslednjo pesem. Bival je ta dan na strmih hribu v Saleški dolini, kjer je blagoslovil cerkev Sv. Križa pri Belih vodah. Bil je že smrtno bolan, da ni več mogel pridigovati. Koj po sv. maši je moral v postelj. Ko so bolečine nekoliko odjenjale, je zahteval spominsko knjigo. V njo je zapisal zadnjo pesem in v pesmi besede, ki so pomembne tudi za nas, za našo Slomškovo zvezo, pomembne uprav za letošnje leto. Glasi se:

Zaporedna številka	Številko	Komadov, parov, metrov, garnitur	Oznamenilo			Po vzorcu	Po predpisu z event. posebno določbo glede prevzetja	Cene naj se ponudijo za
						odobrenem z odlokom ministrstva za deželno brambo iz leta . . .		
48	1350	komadov	konjeniških portepejev			1901	1901	1 komad
49	55		signalnih rogov (z ustnikom) A			1910	1910	
50	510		signalnih rogov (z ustnikom) F			1909		
51	1900		vrvic za obešanje signalnih rogov			1903	1899	
52	10500		kljuk k zapónkam za pasove, iz cinka			1908	.	
53	1200		vrvic za obešanje samokresov brez peresnih kljuk			1903	1904	
54	21230		jedilnih skodelic s pokrovi			1905	1905	
55	19230		pokrovov za jedilne skodelice					
56	5200		steklenic za vodo iz aluminija			1910	1910	
57	200		krtač za steklenice iz aluminija			1908	1908	
58	305		svetilk z nosilnim obročem			1902	1902	
59	8000		pušic za legitimacijske listke			1907	1907	
60	5200		bilježnic			1910	1910	
61	20500		okovanih zagozd za šotore pri prenosljivi opravi			1907	1907	
62	90		sekir s cepinom			*	*	
63	400		krampov z ročnikom			1899		
64	400		lopat za pešce z ročnikom					
65	120		škarij za žico, malih			*	*	
66	265		natezalnih svedrov, 3 mm			1899		
67	220		natezalnih svedrov, 6 mm					
68	190		natezalnih svedrov, 13 mm			1900		
69	230		pil z držajem			1899		
70	175		ročnih sekir z držajem					
71	120		gozdnih sekir z držajem					
72	400		pritrilnih ostrog			1911		
73	300		meril			1899		
74	140		ročnih žag					
75	140		razperil					
76	165		dletov					
77	200		klešč			1912		
78	140		ploščastih klešč					
79	760		vrvic			1898	1904	
80	200		sedel z jeklenimi peresi in trdnimi stranicami			1899	1900	
81	470		zavezalnih uzd			1908	1907	
82	340		jahalnih drogov brez kljuk za podbradnike			1899		
83	1200		desnih kljuk za podbradnik					
84	1200		levih kljuk za podbradnik					
85	1250		podbradnikov			1904	1904	
86	210		konjskih odej (belih)			1907	1907	
87	150		konjskih odej (črnih) k. M. 06, oprave za pehoto					
88	1600		obešalnih verižic za uzde brez pripenjal			1905	1905	
89	500		stremen			1908	1908	
90	70		sedel za topove M. 06, ogrodje brez torbic z jermen in brez jermen za sedlo			1907	1907	
91	85		podloge iz klobučevine, črna		s sprednjo in desno . . .			
92	85				zadnjo čepico iz usnja			
93	625		klajnih konopcev			1903	1903	
94	560		količkov za privezavanje konj			1878	.	
95	760		bincljev za konje			1902	1902	
96	3550		napajalnih veder			1899	1899	
97	6500		krtač z ročnim jermenom			1882	1902	
98	2050		česal za konje z jermen			1886	1886	
99	510		sedal (jermen za sedala)			1900	1900	
100	5700		jermen za vpletanje			1897		
101	3000		zadrgovalnih jermen			1893		

Pohvala svetega križa.

O križ na visoko postavljen
Zastava le zmage si nam
Visoko nam bodi pozdravljen
Zaupanje naše si nam.

Hudobni se tebe bojijo
Te pekel od nekaj črti
Pa verni se te veselijo
Brez križa zveličanja ni!

Zastonj krivoverci trušijo
In škripajo s svojimi zobmi
Kristjani le k tebi hitijo
Slovencem zaupanje si.

Držimo se svetega križa
Svet križ nam nebesa odpre
Svet križ nas nebesom približa
Le s križem v nebesa se gre.

To je Slomškova zadnja pesem.

S pohvalo svetega križa je sklenil
svoje petje mili slavček. Za sv. križ se
je vedno junaško boril, sv. križ je še
proslavljaj, ko je že smrtni angel stal
pred njim.

Venec je zviti, cvetke v njem raz-
vrščene.

Vedno zelene veje nebokipečih jelk
so znak plemenitega, vzvišenega Slom-
škovega značaja; lepo dišeči rož-
marin, ali ni ljubka podoba nevenljive
ljubezni njegove do svojega naro-
da? In srce njegovo čisto ko lilija,
skromno kakor vijolica, in delo-
vanje njegovo neumorno, krepko, ne-
ustrašeno, mnogokrat nepoznano, ne-
opaženo, napačno sojeno, ali ni kakor
nežno a krepko vresje, ki olupšava pu-
stinje in krasi planine, ali kakor brš-
ljan, ki ga zima ne zamori?

In peštrim klinčkom ali nageljnom,
polnim krepilne vonjave, bi primerjala
njegove spise in lipovemu cvetju Slom-
škove pesmi.

Kaj še preostaja?

50 letnico obhajamo Slomškove
smrti. Ali je Slomšek res umrl? Umrlo
je le trohljivo telo, nehalo je biti nje-
govo blago srce, a duh njegov še živi
in naj se oživlja čimdalje bolj med na-
mi, ki nam je sveto ime: Anton Martin
Slomšek.

Na slavnostni venec, s katerim smo
se spominjali vrlin našega Slomška,
hočemo pripeti le še trak in nanj zapi-
sati z zlatimi črkami — ne — s svojo
srčno krvjo našo sveto prisego:

»Tvoji smo, Tebi hočemo slediti, veliki
sin našega naroda!
Tvoji smo, Tebe hočemo posnemati, o
jasni zgled slovenskega značaja.
Tvoji smo, po Tvoji poti hočemo hoditi,
Ti največji učitelj našega ljudstva!

Živel naš Slomšek!

**Ali imate že Slomškove razgled-
nice „Slovenske Straže“? ..**

Enonadstropna hiša v Kamniku

2673

s krasnim vrtom, blizu cerkve, v mirnem
kraju, najbolj pripravna za duhovnika-
penzionista, je za oddati z jesenskim
terminom. Več pove uprav. „Slovenca“.

Srečke v korist Slov. Straži.

4 K 75 vinarjev

znaša mesečni obrok za 400.000 frankov
turško srečko 400.000 frankov
ki ima šest žrebanj z 200.000 frankov
nastopnimi glavni do- 200.000 frankov
bitki vsako leto: 200.000 frankov

2603 skupaj 1.500.000 frankov

Prihodnje žrebanje 1. oktobra t. l.

Vsak naročnik turške srečke prejme
eno srečko v podporo revnih otrok z
glavnim dobitkom v vrednosti 5000
kron zastonj. Pojasnila daje za „Slo-
vensko Stražo“ g. Valentin Urbančič
Ljubljana, Kongresni trg šte. 19.

Odda se takoj dobro vpeljana

SEDLARSKA OBRT

Kje, pove upravništvo Slovenca pod
št. 2644. (Znamka!) 2644

Zaporedna številka	Števililo	Komadov, parov, metrov, garnitur	Oznamenilo			Po vzorc	Po predpisu z event. po- sebno do- ločbo glede prevzetja	Cene naj se ponu- dijo za	
						odobrenem z odlokom ministrstva za deželno brambo iz leta . .			
102	30	komadov	podlog iz klobučevine, črnih	za pehotno jahalno opravo M. 06	desnih . . .	1907	1907	1 komad	
103	30		levih . . .						
104	3000		jermen z zapono za klobuk in čako			1902	1902		
105	125	parov	adjustiranih luskinastih trakov k čapki			1905*	1905	1 par	
106	100	komadov	ščitnih obrobkov k čapki			1899			
107	1700		rož za čepice iz aluminija			1910		1 komad	
108	50		verižic za žimnate čope k čapki			1899	1905		
109	770	garnitur	vrvic za obešanje, volnenih, svetlomodrih			1903	1907	1 garnit.	
110	210		vrvic za obešanje, volnenih, travnozelenih						
111	1320		vrvic za obešanje, volnenih, črnorumenih						
112	100	m	atila-vrvic, volnenih			1908		1 meter	
113	600	komadov	res za ulanke, volnenih					1 komad	
114	1670		naramnih petelj za kožuhe ali kožuhovinaste ulanke, črno- rumenih, volnenih						
115	250		naramnih petelj za suknje deželnih strelcev na konjih, travnozelenih			1902	1891		
116	90		naramnih petelj za bluže dalmatinskih strelcev na konjih, travnozelenih						
117	9000	garnitur	pentelj za plašče, temnosivih			1908		1 garnit.	
118	410		pentelj za plašče, rujavih			1902	1902		
119	6850		pentelj za plašče, modrosivih			1903	1903		
120	1250	komadov	malih belih gumbov za uniformo			1911	1911	100 kom.	
121	5900		gladkih temnih gumbov za uniformo, velikih						
122	2000		gladkih temnih gumbov za uniformo, malih						
123	3850		velikih belih gumbov za ulance			1911			
124	2200		malih belih gumbov za ulance						
125	43000		gumbov za hlače iz aluminija			1910	1910		
126	2100000		železnih žeblicev za podplate			1903			
127	13100	parov	petnih podkvic z 10 žeblici			1905	1898	1 par	
128	600	m	oprtozavornic za čevlje			1892		1 meter	
129	110	komadov	natezilnik brez vrvičnega pasu za patronske torbice . . .			1899		1 komad	
130	6300	m	vrvičnih pasov za patronske torbice			1898		1 meter	
131	80	komadov	ustnikov za signalne rogove					1 komad	
132	25600		oliv za šotorne stene za prenosno šotorno opravo			1894	1900	10 kom.	
133	1000		velikih zapon za šotorne stene za prenosno šotorno opravo			1893	1899	1 komad	
134	3000		malih zapon za šotorne stene za prenosno šotorno opravo			1894	1900	10 kom.	
135	20		komadov	toporišč za . .	sekire velike	1895	1895	1 komad	
136	330				sekire ročne	1899			
137	210	sekire s cepinom			1900	1900			
138	460	krampe							
139	400	lopate za pehoto			1899				
140	50	gozdne sekire							
141	250	komadov	toporišč za lopate			1903	1910	1 garnit.	
142	190		ročaj za dleto			1899			
143	3600		vložek iz bičastega blaga za tornister						
144	1240	komadov	vijak	za patronski tornister	*	*	1 komad		
145	310		uho z vijačno matico						
146	1700		priponke za patronske torbice						
147	2020		zaklopnice za jermena za pešce			1909		1905	
148	1310	komadov	pocinj. zeleni gumbi za premik. puškine jermene			*	*	1 komad	
149	1370		peresnih kljuk za vrvce k samokresom			1904	1904		
150	13200		m	vrvic za šotorne stene za prenosljivo šotorno opravo . . .			1894		1900
151	40	komadov	žag za ročne žage			*	*	1 komad	
152	40		ogrodja za ročne žage						
153	45		lopate						
154	340		zaklopnih priprav za patronske torbice						

Zaporedna številka	Številko	Komadov, parov, metrov, garnitur	Oznamenilo	Po vzorcu	Po predpisu z event. posebno do- ločbo glede prevzeta	Cene naj se ponu- dijo za
155	45	komadov	rezervni noži za	*	*	1 komad
156	40					
157	40					
158	40					
159	50	komadov	ključi za vijake	*	*	1 komad
160	3000		steklen. steklenica, brez pločevinaste prevlake, brez vrvice.			

* po navodilu deželnoobrambne monturne zaloge na Dunaju.

Od c. kr. ministrstva za deželno brambo.

: Naročajte „Slovenca“ :

Purani

300 komadov, ve-
like vrste, se pro-
dajajo od danes
do ponedeljka

na Vodnikovem trgu
v Ljubljani. 2689

Izjava.

Podpisana IVANA ČUFER, Podlonk štev. 3, posestnikova hči, s tem preklicujem vse lažnjive govorice, ki sem jih raztrosila o JOŽEFU GARTNER-ju v Podlonku štev. 34. Obžalujem nepremišljenost in se mu zahvalim, da je odstopil od tožbe.

V Podlonku, dne 15. avgusta 1912.

Ivana Čufer.

Družbenik Marijin. Cena knjigi, vezani v platno z rdečo obrezo, 1 K 50 h, z zlato obrezo 2 K 30 h, vezani v fin šagrin z zlato obrezo 2 K 80 h. To je novi uradni molitvenik za Marijine družbe, ker ga je izdalo škofijsko vodstvo Marijinih družb z namenom, da se na ta način doseže povsod enota in skupnost. Marijinim družabnikom, ki si nabavijo ta molitvenik, bo služil celo življenje, ker se besedilo ne bo bistveno spreminilo. Molitvenik je tudi zelo pripraven za darilo ob raznih prilikah (n. pr. blamancem, prvoobhajancem, dorasli mladini itd.); že ko opravijo dečki in deklice prvo sveto obhajilo in vstopijo v Marijin vrtec, rabijo ta molitvenik, ki jim ostane potem celo življenje prepo- treben spremljevalec. »Družbenik Marijin« obsega poleg pravilnika tudi molitvenik z vsemi mašnimi in drugimi molitvami ter ima skupno okoli 450 strani. Zunanja oprema je krasna in oblika majhna ter priročna.

Življenjepis arskega župnika Janca M. Vianca obsegajo letošnje Šmarnice v zvezi z razlago lavretan- skih litanij. Življenjepis tega čudovi- tega moža in vnetega spovednika je iz- redno zanimiv in bodo verniki z veliko vnemo sledili šmarnični pobožnosti in ima knjižica trajno vrednost, da jo priporočamo še posebej za domače pre- mišljanje in domače berilo. Dobe se v Katoliški Bukvarni v Ljubljani. V platno vezan izvod velja 2 K.

Cerkvenim pevskim zborom pri- poročamo »Postne in velikonočne na- peve« našega najbolj priljubljenega skladatelja P. Angelika Hribarja, ka- lera zbirka je izšla ravnokar v novi iz- daji v zalogi Katoliške Bukvarne. Ce- na partituri 2 K, glasovi po 50 vin.

Proda se

hiša v Logatecu

z dobro vpeljeno gostilno in trgo- vno z vsemi gospodarskimi po- slopi, z njivami in travniki, vse okrog hiše. Pripravna je tudi za vsako drugo obrt. Več se poizve pri:

Val. Debelaku, Škofja Loka.

Rupijte le vžigalce: »V korist obmejnim Slovincem!«

IZJAVA.

Podpisani Janez Bauer, posestnik v Altbacherju h. št. 14, okraj Kočevje, pre- kličem svoje neosnovane in izmišljene obdolžitve nasproti gospodični Leopoldini Hočevar iz Gornjevasi, okraj Kočevje, prosim imenovano odpuščanja, se za- vežem plačati vse stroške, posebno tudi stroške njenega zastopnika dr. Rajha, odvetnika v Ribnici, sem plačal kot globo požarni brambi v Staricerkvi K 10—, ter se zahvaljujem gospodični Leopoldini Hočevar, da je odstopila od zasebne obtožbe, vložene zoper mene pri c. kr. okrajnem sodišču v Kočevju.

Janez Bauer m. p.

Janez Kraker m. p.

Janez König m. p.

priči.

Gospodinje!

Poznate in uporabljate gotovo že vse vrste kock za juho??
Plačujete 5 vin. za kocko.

Odslej

poskusite slovite „Ura“-kocke, ki znatno izboljšajo tudi sočiv- nata jedila, nadomeste tekoče ekstrakte in torej pomagajo gospodinji shediti pri kuhi. Za te izborne kocke pa ni treba več plačati 5 vinarjev, marveč dobite

3 kocke za 10 vin.

izrecno pa morate zahtevati

Ura-kocke za govejo juho

To je najboljše, najcenejše in prepriča Vas o tem poskus, za katerega daste 10 vinarjev. — Naročila za Kranjsko sprejema od trgovcev gosp. F. S. Rojnik, agent, Ljubljana Pred škofijo 21

»DIE ZEIT«, zelo razširjen dunajski list, piše v štev. 2908, Dunaj, sobota, dne 29. vino- toka 1910, na strani 10 pod naslovom: Narodnogospodarska revija »Čas«. Dalje »NAŠ OTROK!« Casopis za vzgojo in varstvo otrok, Dunaj, V. letnik, štev. 2, koncem maja 1907. — Potem: »NARAVNI NAČIN ZDRAVLJENJA« Glasilo za praktično higijeno na Dunaju decembra 1910. Štev. 421, 22. letnik pišejo sledeče:

Varčne gospodinje!

Dočim daste za vsa druga otročja redilna sredstva 1 do 3 K, velja »SLADIN« ali dr. pl. Trnkóczy-ja »SLADNI ČAJ« 1 zavojček z 1/2 kg samo 60 vin. Na tisoče otrok ga zavživa z najboljšim uspehom. — Glavne zaloge v Ljubljani lekarna Trnkóczy, zraven rotovža; na Dunaju v lekarnah Trnkóczy: VIII., Josefstadterstrasse 25; III., Radetzkyplatz 4; V., Schönbrunnerstrasse 19; v Gradcu, Sackstrasse 3. Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna tvrdka. — Preizkušeno lekarniško blago. — Drogijske cene. — Mastin za živinorejce. — Telefon štev. 190.

Vse predmete železninske stroke

dobite najceneje pri

veletrgovini z železnino „MERKUR“

Peter Majdič, Celje.

Solidno blago!

1251

Postrežba točna!

Kavarna Prešeren

Na novo prenovljena izorstna
postrežba, dobra pijača, tu in
inozemski časopisi, znano naj-
boljši sladoled, orf.

Za obilen obisk se vljudno priporoča

Novi biljardi

Karl Polajnar

kavarnar

Bančno posredovanje.

Trgovci, tovarnarji in obrtniki dobijo predujme na izpostavljen račun, kakor se tudi eskomptujejo. — Obresti 6—6 1/2%. Postrežba točna in kulturna.

Razširjanje: a) za javne uradnike in častnike na 10 do 20 let event. brez povračila kapitala. Mesečni obroki od K 4-90 naprej za K 1000—, tudi brez porokov. b) Za javne in privatne uradnike, bančne, odvetniške, notarske uradnike brez pred- znambe plače. Mesečni obroki po 10 K za 1000 K. Strogo bančno 5 1/2% obresti letno. c) Vojaške ženitne kavcije. Priskrbitev in posojila do 70% brez police, brez pred- znambe, 5% brezplačno preskrbljenosti polic za večkrat zavržene. Vprašanja zaradi najnatančnejših informacij pod »poštni predal 45 v Ljubljani, glavna pošta restante. 2619

Kranjska deželna banka v Ljubljani

v deželnem dvorcu
vhod v Gosposki ulici 2.

Obrestuje hranilne vloge po

4 1/4 %

brez vsakega odbitka. Obresti se pri- pisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajni- ške liste po najugodnejših pogojih.

Daje komunalna posojila

občinam, okrajnim in šolskim od- borom ter zdravstvenim zastopom v

4 1/2 %

komunalnih zadolžnicah.

Hipotekarna posojila

v zastavnih listih po

4 1/2 %

Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pu- pilarno-varne komunalne za- dolžnice in zastavne liste.

Banka je pupilarno varen zavod, ter jamči zanjo dežela Kranjska.

Uradne ure za stranke vsak delavnik od pol 9. ure do- pooldne do 1. ure popoldne.

Odgovorni urednik: Miha Moškerc.

Tisk: »Katoliške Tiskarne«.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.